

Koordynatorzy w działaniu

Raport z badania dotyczącego osób pracujących z młodzieżą
w ramach programu Erasmus+

Mateusz Jeżowski



Koordynatorzy w działaniu

Raport z badania dotyczącego osób pracujących z młodzieżą
w ramach programu Erasmus+

Mateusz Jeżowski

Koordynatorzy w działaniu.

Raport z badania dotyczącego osób pracujących z młodzieżą w ramach programu Erasmus+

Autor: **Mateusz Jeżowski**

Redaktor prowadząca: **Barbara Jędraszko**

Korekta: **Marta Michalek**

Projekt graficzny, projekt okładki i skład: **Grzegorz Dębowski**

Druk: **Top Druk Łomża**

Wydawca: **Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji**

Narodowa Agencja Programu Erasmus+

i Europejskiego Korpusu Solidarności

Al. Jerozolimskie 142a, 02-305 Warszawa

 **www.frse.org.pl | kontakt@frse.org.pl**

 **www.erasmusplus.org.pl**

© Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2021

ISBN 978-83-66515-73-4

DOI: 10.47050/66515734

Publikacja została wydana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jej treść.

Publikacja bezpłatna

Cytowanie: Jeżowski, M. (2021). *Koordynatorzy w działaniu. Raport z badania dotyczącego osób pracujących z młodzieżą w ramach programu Erasmus+*. Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. DOI: 10.47050/66515734

Więcej publikacji Wydawnictwa FRSE:  **www.czytelnia.frse.org.pl**

Czasopisma i portale Wydawnictwa FRSE:

[języki: obce]
w szkole

europa
DLA AKTYWNYCH

eurodesk
Polska

EUROPEJSKI
PORTAL MŁODZIEŻOWY

4	Wstęp
6	Erasmus+
10	Metodologia i próba badania
14	Kim są koordynatorzy projektów?
24	Jak przebiegają projekty?
38	Jaki jest wpływ projektów na ich koordynatorów?
50	Jaki jest wpływ projektów na organizacje i społeczność lokalną?
58	Podsumowanie
62	Spis tabel i wykresów

Wstep



Projekty mobilności edukacyjnych realizowane w ramach sektora Młodzież programu Erasmus+ to nie tylko dobra zabawa w międzynarodowym środowisku. Przede wszystkim są one działaniami edukacyjnymi, które pomagają młodym ludziom poszerzać horyzonty, budować pewność siebie i rozwijać znajomość języków obcych. Nie byłoby to jednak możliwe, gdyby nie praca i zaangażowanie koordynatorów tych projektów – osób odpowiedzialnych za pomysły na projekty, za złożenie wniosków o dofinansowanie, a także za zaplanowanie i organizację procesu uczenia się młodzieży. To na ich barkach spoczywa ciężar działań projektowych i to od ich pracy zależy powodzenie tych przedsięwzięć.

Badanie, którego wyniki przedstawiono w tym raporcie¹, ukazuje, jak z perspektywy koordynatorów projektów wyglądają działania finansowane ze środków programu Erasmus+ Młodzież oraz wpływ tych inicjatyw na ich uczestników, organizacje młodzieżowe, społeczności lokalne i na samych liderów. Omówioną w publikacji analizę przeprowadziły w tym samym czasie 33 narodowe agencje programu Erasmus+ w ramach międzynarodowej sieci badawczej Research-based Analysis and Monitoring of European Youth Programmes (RAY). W raporcie znajdują się wyniki analizy odnoszące się do polskich koordynatorów projektów. W przypadku istotnych różnic między odpowiedziami koordynatorów z Polski i z zagranicy uwzględniono jednak dane także z raportu międzynarodowego.

Dane zebrane w publikacji dotyczą koordynatorów wymian młodzieży, Wolontariatu Erasmus+, projektów dialogu usystematyzowanego oraz mobilności osób pracujących z młodzieżą. Wylania się z nich interesujący obraz liderów projektów: osób młodych, dobrze wykształconych, obytych w środowisku międzynarodowym, o bardzo szerokich kompetencjach organizacyjnych, interpersonalnych i społecznych, dysponujących dużą wiedzą w dziedzinach, których dotyczą prowadzone przez nie projekty. Można śmiało stwierdzić, że są oni wizytówką naszego kraju i jego prawdziwymi ambasadorami na arenie międzynarodowej edukacji pozaformalnej.

Na koniec pragniemy zaznaczyć, że dla autorów badania niezwykle istotne jest, by docenić wszystkie osoby biorące w nim udział w badaniu i realizujące projekty w programie Erasmus+ Młodzież. Dlatego gdy w raporcie stosujemy końcówki męskoosobowe, za każdym razem mamy na myśli i koordynatorów, i koordynatorki, uczestników i uczestniczki projektów – niezależnie od płci – a wybór formy podyktowany jest jedynie kwestiami redakcyjnymi.

1 Raport stanowi część międzynarodowego badania Research-based Analysis of European Youth Programmes 2020 realizowanego w ramach sieci badawczej RAY.

Erasmus+



Erasmus+ (E+), program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu, to kontynuacja poprzednich edycji europejskich programów edukacyjnych „Uczenie się przez całe życie” („Lifelong Learning Programme”), „Młodzież” („Youth”) i „Młodzież w działaniu” („Youth in Action Programme”), realizowanych od 1998 r.² Jego celem jest wspieranie uczniów, studentów, nauczycieli, wykładowców i wolontariuszy w prowadzeniu międzynarodowych projektów służących podnoszeniu kompetencji. Do udziału w programie są uprawnione także instytucje oraz organizacje publiczne i prywatne wspierające edukację formalną, uczenie się pozaformalne i nieformalne osób w każdym wieku. Podmiotem odpowiedzialnym za jego wdrażanie i pełniącym funkcję Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w Polsce jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE).

W ramach programu Erasmus+ możliwa jest realizacja działań w następujących sektorach:

- ⌋ Edukacja szkolna,
- ⌋ Kształcenie i szkolenia zawodowe,
- ⌋ Szkolnictwo wyższe,
- ⌋ Edukacja dorosłych,
- ⌋ Młodzież,
- ⌋ Sport.

Erasmus+ Młodzież

W ramach sektora Młodzież programu Erasmus+ o dofinansowanie projektów mogą starać się m.in. organizacje pozarządowe, instytucje kultury, grupy nieformalne młodzieży oraz organy publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym. Do udziału w projektach uprawnione są osoby w wieku od 13 do 30 lat oraz koordynatorzy projektów bez ograniczeń wiekowych. W ramach tego sektora programu można zrealizować projekt mobilności zagranicznych młodzieży, osób pracujących z młodzieżą, a także działania wspierające uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym i dialogu usystematyzowanym³.

2 Publikacja dotyczy perspektywy finansowej programu Erasmus+ na lata 2014–2020. Obecna perspektywa finansowa (2021–2027) poszerzyła założenia Erasmusa+, który ma stać się bardziej innowacyjny i inkluzywny, a także bardziej cyfrowy i ekologiczny. Będzie miał też kluczowe znaczenie dla planowanego do 2025 r. utworzenia Europejskiego Obszaru Edukacji, dzięki któremu Unia Europejska zamierza m.in. zapewnić wszystkim młodym ludziom dostęp do najwyższej jakości edukacji i szkoleń, umożliwić osobom uczącym się łatwe przemieszczanie się między systemami edukacji w różnych krajach, a także dać im możliwość znalezienia pracy w całej Europie.

3 Dialog usystematyzowany to forma kontaktu młodzieży z osobami odpowiedzialnymi za kreowanie polityki. Dzięki spotkaniom, debatom, konferencjom z decydentami młodzi ludzie mają szansę wpływać na kształtowanie polityki młodzieżowej.

Mobilności osób młodych – wymiany młodzieży

W ramach opisanych wyżej działań odbywają się spotkania edukacyjne dla co najmniej dwóch grup młodzieży – grupy wysyłającej i grupy przyjmującej – o dowolnej tematyce, wybranej przez młodych ludzi zgodnie z Priorytetami horyzontalnymi programu Erasmus+ i jego danej Akcji. Podczas spotkań wzmacnia się pozaformalne i nieformalne procesy uczenia się młodzieży. W projektach edukacyjnych tego typu szczególny nacisk kładzie się na świadome i aktywne uczestnictwo młodzieży. W działania edukacyjne muszą być zaangażowani pełnoletni liderzy lub trenerzy/facylitatorzy. Czas trwania projektów wynosi od 3 do 24 miesięcy, a czas trwania wymiany – od 5 do 21 dni, bez uwzględnienia czasu podróży. W projekcie wymian młodzieżowych mogą uczestniczyć młode osoby w wieku 13–30 lat z co najmniej dwóch państw, z których przynajmniej jedno jest krajem programu⁴. Minimalna liczba uczestników projektu wynosi 16 osób, maksymalna – 60 osób.

Wymiany młodzieży mają na celu:

- ⌋ wspieranie dialogu międzykulturowego, a także uczenia się i rozwijania postawy Europejczyka;
- ⌋ rozwijanie umiejętności i kształtowanie światopoglądu;
- ⌋ wzmacnianie wartości europejskich i przełamywanie uprzedzeń i stereotypów;
- ⌋ zwiększanie świadomości w zakresie kwestii istotnych społecznie, a tym samym stymulowanie zaangażowania w życie społeczne i aktywne w nim uczestnictwa.

Mobilność osób pracujących z młodzieżą

W tej akcji programu Erasmus+ organizacje mogą otrzymać wsparcie na realizację projektów obejmujących jedno lub więcej działań edukacyjnych na rzecz rozwoju zawodowego osób pracujących z młodzieżą (w czasie wolnym od nauki w ramach systemu formalnego) i reprezentowanych przez nie organizacji. W tego typu projektach można uzyskać wsparcie na organizację szkoleń, wizyt studyjnych, seminariów, spotkań i staży. Czas trwania projektów wynosi od 3 do 24 miesięcy, a czas trwania działań – od 2 (następujących po sobie) do 60 dni. W projekcie mobilności osób pracujących z młodzieżą mogą wziąć udział pracownicy młodzieżowi lub osoby działające na rzecz osób młodych, czyli: instruktorzy, wychowawcy, pedagodzy, wolontariusze, liderzy nieformalnych grup i inicjatyw, opiekunowie świetlic itd. (nie obowiązuje limit wieku). Projekt może być zrealizowany we współpracy minimum dwóch instytucji z dwóch różnych krajów, a udział w nim może wziąć maksymalnie 50 osób.

⁴ Do krajów programu zalicza się państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Islandię, Liechtenstein, Norwegię, Macedonię Północną, Serbię i Turcję.

Projekty mobilności osób pracujących z młodzieżą mają na celu:

- ⌋ zapewnienie osobom pracującym z młodzieżą możliwości uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w celach edukacyjnych i na rzecz rozwoju zawodowego, co może przelożyć się na zwiększenie ich kompetencji niezbędnych w pracy z młodzieżą oraz przyczynić się do rozwoju organizacji i systemów pracy z młodzieżą;
- ⌋ budowanie społeczności osób pracujących z młodzieżą, które mogą wspierać jakość projektów i działań na rzecz młodzieży w ramach programów UE i poza nimi;
- ⌋ rozwijanie dobrych praktyk w zakresie pracy z młodzieżą i zwiększanie jakości pracy z młodzieżą oraz potencjału organizacji uczestniczących w działaniach na rzecz młodzieży.

Edukacja pozaformalna i nieformalna

Kluczowymi elementami projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+ Młodzież są edukacja pozaformalna i nieformalna.

Edukacja pozaformalna lub, inaczej, **uczenie się pozaformalne** oznacza uczenie się poza formalnym programem nauczania. Działania czy zajęcia w ramach uczenia się pozaformalnego angażują uczestników na zasadzie dobrowolności i są starannie zaplanowane, tak by wspierać ich indywidualny rozwój społeczny i zawodowy.

Edukacja nieformalna czy **uczenie się nieformalne** oznacza uczenie się w ramach codziennych zajęć, w pracy, w rodzinie, w czasie wolnym itp. Jest to głównie uczenie się przez wykonywanie określonych czynności i ma ono charakter incydentalny, często jest nieuświadomione.

W działaniach na rzecz rozwoju młodzieży uczenie się pozaformalne i nieformalne odbywa się w ramach projektów wymian młodzieży, przedsięwzięć w czasie wolnym, zajęć w grupach rówieśniczych i działań wolontariackich. Uczenie się pozaformalne i nieformalne umożliwia młodym ludziom nabywanie niezbędnych kompetencji i przyczynia się do ich rozwoju indywidualnego, integracji społecznej i aktywności obywatelskiej, zwiększając w ten sposób ich szanse na znalezienie zatrudnienia (Böhler i in. 2021)⁵.

⁵ Böhler, J., Fennes, H., Karsten, A., Mayerl, M., Pitschmann, A. i Roth, C.L. (2021). *Effects and outcomes of the Erasmus+ Youth in Action Programme. Transnational Analysis 2017-2018*. Research-based Analysis and Monitoring of European Youth Programmes (RAY) – MON.

Metodologia i próba badania



Badanie zrealizowano w ramach sieci badawczej Research-based Analysis and Monitoring of European Youth Programmes (RAY)⁶, utworzonej przez 33 narodowe agencje programu Erasmus+ w celu pozyskiwania danych dotyczących wpływu projektów finansowanych ze środków programu Erasmus+ Młodzież na ich uczestników i koordynatorów oraz szeroko rozumiane otoczenie, a także zrozumienia mechanizmów uczenia się w tego typu działaniach.

Celem badania było przeanalizowanie projektów młodzieżowych sfinansowanych z programu Erasmus+ Młodzież w latach 2019–2020. Metodologia badania została opracowana w ramach sieci badawczej RAY, a wyniki zaprezentowane w tym raporcie dotyczą koordynatorów projektów, które uzyskały dofinansowanie w latach 2019–2020 od Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) – polskiej Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności.

Obszar badania określono dzięki następującym pytaniom badawczym:

- Jaki jest wpływ uczestnictwa w projektach Erasmus+ Młodzież na ich koordynatorów i uczestników, na organizacje realizujące projekt oraz na społeczność lokalną, w której prowadzono działania projektowe?
- Jaki jest profil koordynatorów projektów realizujących tego typu działania?
- Jaki jest profil organizacji realizujących projekty Erasmus+ Młodzież?

Szczegółowe pytania badawcze dotyczyły następujących obszarów:

- wpływu uczestnictwa w projektach na wiedzę, umiejętności, postawy i wartości koordynatorów i uczestników działań⁷;
- wpływu uczestnictwa w projektach na przyszłość edukacyjną i zawodową ich koordynatorów i uczestników;
- wpływu uczestnictwa w projektach na umiejętności koordynatorów związane z rozwojem kompetencji niezbędnych do pracy z młodzieżą, w tym do pracy w środowisku międzynarodowym;
- zgodności projektów z priorytetami programu Erasmus+ Młodzież, takimi jak uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym, dialog międzykulturowy, włączenie społeczne i solidarność.

6 Sieć badawcza RAY powstała z inicjatywy austriackiej Narodowej Agencji Programu Erasmus+ Młodzież w 2008 r. Obecnie zreszta narodowe agencje programu Erasmus+ z następujących krajów: Austrii, Belgii, Chorwacji, Cypru, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Holandii, Irlandii, Islandii, Liechtensteinu, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Norwegii, Niemiec, Polski, Portugalii, Macedonii Północnej, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Szwajcarii, Turcji, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch, www.researchyouth.net [dostęp: 25.11.2021].

7 W badaniu przyjęto definicje kompetencji kluczowych określonych przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej w 2006 r.

Badanie przeprowadzono w 2020 r. przy użyciu metod ilościowych. Narzędziem badawczym była ankieta online, dostępna w języku polskim⁸ i wysłana do koordynatorów projektów dwukrotnie: w grudniu 2019 i w czerwcu 2020 r. Składała się z 46 pytań (w tym z pięciu pytań otwartych). Każdy z koordynatorów, który otrzymał zaproszenie do wypełnienia ankiety, zakończył projekt Erasmus+ Młodzież minimum dwa miesiące wcześniej, a projekty objęte badaniem zostały zrealizowane w okresie od stycznia 2019 do kwietnia 2020 r.

Zaproszenie do wypełnienia ankiety rozesłano do koordynatorów projektów drogą mailową. Zawierało ono link bezpośredni do ankiety online zakodowanej na platformie LimeSurvey. Dwa tygodnie po wysłaniu zaproszenia koordynatorzy projektów otrzymali mail przypominający z prośbą o wypełnienie ankiety.

Niniejszy raport przedstawia wyniki badania dla koordynatorów z Polski, którzy od stycznia 2019 do kwietnia 2020 r. zrealizowali projekty finansowane z programu Erasmus+ Młodzież. W jego ramach rozesano 1 453 zaproszenia i otrzymano 384 kompletnie wypełnione kwestionariusze. Oznacza to, że ankietę wypełniło 26,4% osób zaproszonych do udziału w badaniu.

Ponieważ badanie jest częścią międzynarodowego projektu badawczego realizowanego równocześnie w 33 krajach, tam gdzie zaobserwowano istotne różnice między odpowiedziami koordynatorów z Polski a tymi udzielonymi przez koordynatorów z innych krajów, którzy wzięli udział w badaniu międzynarodowym, przedstawiono wyniki badania międzynarodowego w celu porównania odpowiedzi.

W badaniu międzynarodowym wzięło udział 4 534 koordynatorów projektów (w tym 384 z Polski), a ankietę wypełniło średnio 28,5% osób do niego zaproszonych. Koordynatorzy projektów z Polski byli, po tych z Rumunii (385 ankiet), drugą najliczniej reprezentowaną grupą w próbie w badaniu międzynarodowym. Nieco mniej odpowiedzi wpłynęło z większych państw, takich jak Francja (304 ankiety), Niemcy (249 ankiet) i Hiszpania (224 ankiety).

Ograniczenia badania

Podstawowym ograniczeniem badania jest jego deklaracyjny charakter. Pytania zostały skonstruowane w sposób umożliwiający koordynatorom projektów dokonanie autoewaluacji (głównie przy użyciu skali Lickerta). Nie sprawdzano w nim jednak, czy odpowiedzi udzielone

⁸ A także w 28 innych językach, dla pozostałych członków sieci RAY.

przez koordynatorów, zwłaszcza dotyczące rozwijanych przez nich kompetencji, rzeczywiście przyczyniły się do ich rozwoju w tym zakresie.

Drugim ograniczeniem jest relacja badacz – badany. Zaproszenie do udziału w badaniu zostało wysłane przez polską Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, a respondentami byli bezpośredni beneficjenci środków finansowych z tego programu. Mimo że badanie było anonimowe i nie miało na celu ewaluacji projektów, istniało ryzyko zawyżania ocen przyznawanych przez koordynatorów działań w poszczególnych kategoriach, zwłaszcza dotyczących efektów projektów. Ponadto, mimo że w badaniu pytano o jeden konkretny projekt, pojawiło się ryzyko, że koordynatorzy, zwłaszcza ci bardziej doświadczeni, uwzględnią w swoich odpowiedziach wszystkie działania zrealizowane dotychczas w ramach unijnych programów edukacyjnych. Co więcej, ponieważ badanie odbywa się rokrocznie od 2009 r., część respondentów wypełniła ankietę po raz kolejny, a biorąc pod uwagę jej długość i szczegółowy charakter pytań, mogło odbić się na jakości udzielanych odpowiedzi oraz pociągać za sobą ryzyko, że duży odsetek kwestionariuszy nie zostanie wypełniony w całości.

Warto odnotować, że zaproszenie do udziału w badaniu skierowano do koordynatorów, którzy zgodnie z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie, pełnili w projektach funkcje edukacyjne. Mimo to znacząca liczba ankietowanych zaznaczyła w ankiecie, że w projekcie pełniła głównie funkcję organizacyjną.

Wreszcie, należy pamiętać, że badanie nie jest reprezentatywne dla całej populacji polskich koordynatorów projektów, co przekłada się na wnioski sformułowane w niniejszym raporcie.

Kim są koordynatorzy
projektów?



- ⌋ Badani koordynatorzy projektów to w większości kobiety w wieku średnio 34 lat, mające wykształcenie wyższe i ok. 10 lat doświadczenia zawodowego.
- ⌋ Koordynatorzy najczęściej zajmowali się projektami na zasadzie wolontariatu, bez wynagrodzenia.
- ⌋ Rodzaj zatrudnienia w projekcie był silnie skorelowany z wiekiem badanych – młodszy koordynatorzy częściej pracowali na zasadzie wolontariatu, starsi zaś jako etatowi pracownicy organizacji realizującej projekt.
- ⌋ Zdecydowana większość badanych łączyła w projekcie funkcje edukacyjne i organizacyjne, co oznacza, że koordynatorzy projektów muszą być osobami wszechstronnymi, są zobowiązani nie tylko prowadzić projekty od strony merytorycznej, lecz także organizować je od strony technicznej.
- ⌋ Przeważająca większość respondentów uczestniczyła w co najmniej dziewięciu projektach finansowanych z unijnych programów edukacyjnych, zarówno w roli koordynatorów, jak i uczestników działań. Pokazuje to, że sektor pracy z młodzieżą korzystający ze wsparcia w ramach funduszy unijnych profesjonalizuje się i że dla wielu koordynatorów praca projektowa zmienia się z zajęcia dorywczego w zajęcie stałe.

Zdecydowaną większość badanej próby koordynatorów projektów stanowiły kobiety (63,3% wobec 36,7% mężczyzn). Przeważały one w przypadku wszystkich badanych typów projektów: wymian młodzieży, Wolontariatu Erasmus+, projektów dialogu usystematyzowanego i projektów mobilności osób pracujących z młodzieżą. W przypadku projektów Wolontariatu Erasmus+ w badanej próbie nie było żadnego mężczyzny, a w projektach dialogu usystematyzowanego w badanej próbie znalazło się ponad dwukrotnie więcej kobiet niż mężczyzn. Średni wiek badanych koordynatorów projektów wyniósł 34 lata i był nieznacznie zróżnicowany ze względu na typ działań (35 lat dla projektów wymian młodzieży i dialogu usystematyzowanego, 34 lata dla Wolontariatu Erasmus+ i projektów mobilności osób pracujących z młodzieżą).

Wykres 1.

Opis próby w podziale na typ projektu i płeć na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)



Źródło: opracowanie własne.

Badani koordynatorzy projektów byli zaangażowani w projekty najczęściej na zasadzie wolontariatu i nie pobierali za swoją pracę wynagrodzenia, a co siódmy z nich realizował projekt jako osoba zatrudniona na pełen etat. Najrzadsza forma koordynowania projektu to staż lub praktyka i praca tymczasowa służąca realizacji tego konkretnego zadania.

W badanej próbie nie wystąpiły statystycznie istotne różnice między kobietami i mężczyznami w odniesieniu do formy współpracy – równie często realizowali oni projekt na zasadach wolontariatu. Także wśród stałych pracowników, pracujących na pełen etat, było tyle samo kobiet co mężczyzn. Największe różnice wystąpiły w grupie tymczasowych pracowników zatrudnionych na pełen etat, w której znalazło się ponad sześciokrotnie więcej kobiet niż mężczyzn.

Ponadto 6,5% badanych nie zaznaczyło żadnej z dostępnych odpowiedzi i wybrało opcję „inna forma zaangażowania”, a wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi w pytaniu otwartym badani określali swoją rolę mianem „lidera grupy”.

W porównaniu do odpowiedzi udzielonych przez koordynatorów projektów – uczestników badania z pozostałych krajów Unii Europejskiej nie odnotowano istotnych różnic w formie zaangażowania w koordynację projektów.



Tabela 1.

Charakter zaangażowania w projekt w podziale na płeć na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Byłem zaangażowany w projekt jako...	kobiety	mężczyźni
wolontariusz, bez wynagrodzenia	63,5	71,3
tymczasowy pracownik na pełen etat	2,6	4,4
stały pracownik na pełen etat	15,4	13,0
tymczasowy pracownik na część etatu	4,6	3,6
stały pracownik na część etatu	6,2	4,3
samozaatrudniony	6,7	1,7
stażysta/praktykant	1,0	1,7

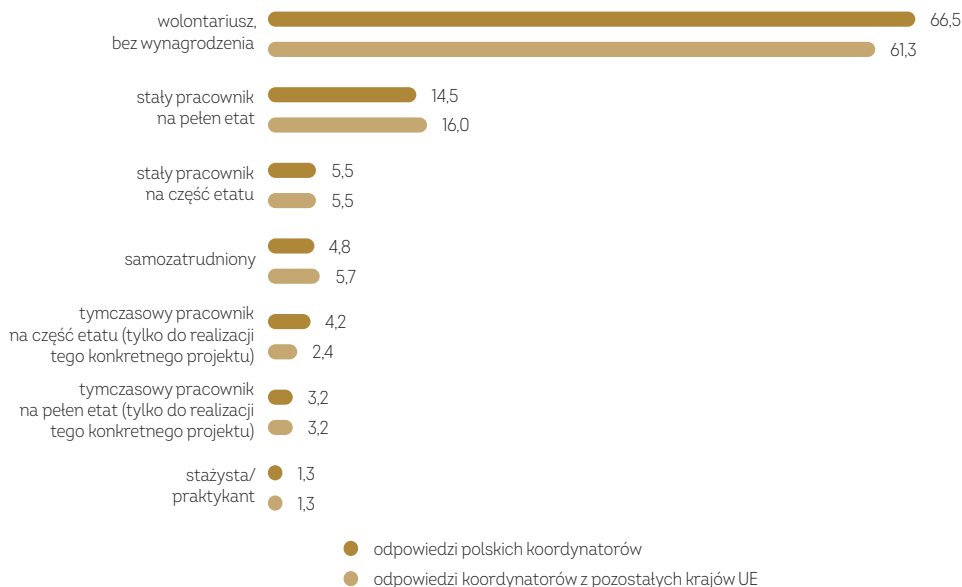
Źródło: opracowanie własne.



Wykres 2.

Charakter zaangażowania w projekt na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Byłem zaangażowany w projekt jako...



Źródło: opracowanie własne.

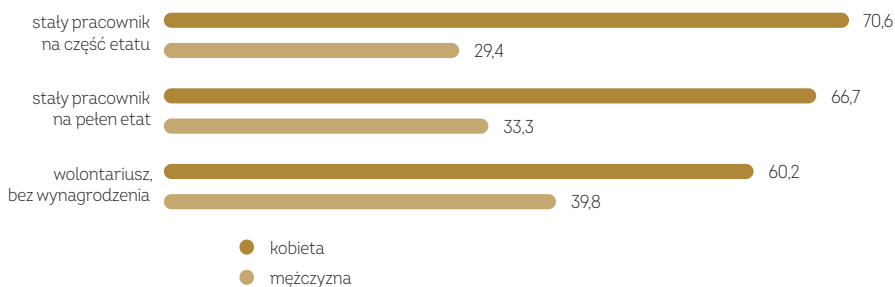
Analiza trzech najczęstszych form współpracy (wolontariat, stała praca na pełen etat oraz stała praca na część etatu) pokazała, że największe różnice między formą zatrudnienia kobiet i mężczyzn występują w przypadku stałych pracowników zatrudnionych na pełen etat oraz na część etatu (kobiet w tych grupach było ponad dwukrotnie więcej).



Wykres 3.

Charakter zaangażowania w projekt w podziale na płeć na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Byłem zaangażowany w projekt jako...



Źródło: opracowanie własne.

Istotne różnice odnotowano w zakresie wieku i poszczególnych typów zaangażowania w realizację projektu. Wolontariuszami pracującymi bez wynagrodzenia byli najczęściej młodzi koordynatorzy projektów (średnia wieku 23 lata), natomiast stałymi pracownikami na pełen etat prawie o 20 lat starsi respondenci (średnia wieku 42 lata). Stali pracownicy na część etatu mieli średnio 37 lat i jest to wartość wyższa niż średni wiek badanych w całej próbie, który – dla przypomnienia – wyniósł 34 lata.



Tabela 2.

Charakter zaangażowania w projekt w podziale na płeć i średni wiek na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)

charakter zaangażowania	średni wiek kobiet	średni wiek mężczyzn	średni wiek
wolontariat, bez wynagrodzenia	23	23	23
stała praca na pełen etat	41	44	42
stała praca na część etatu	36	38	37

Źródło: opracowanie własne.

Jeśli chodzi o rozkład typu współpracy w poszczególnych rodzajach projektów, to koordynatorzy wymiany młodzieży najczęściej pracowali jako wolontariusze, bez wynagrodzenia, bardzo rzadko zaś jako stali pracownicy na pełen etat. W projektach wolontariatu największy odsetek

koordynatorów był zatrudniony na zasadzie stałej pracy na część etatu, natomiast w projektach dialogu usystematyzowanego – na zasadach wolontariatu. W projektach mobilności osób pracujących z młodzieżą prawie połowa koordynatorów działań była wolontariuszami, a pozostałe najczęściej występujące formy współpracy obejmowały pełen etat i samozatrudnienie.



Tabela 3.

Charakter zaangażowania w projekt w podziale na typ projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Byłem zaangażowany w projekt jako...	wymiana młodzieży	projekt wolontariatu	projekt dialogu usystematyzowanego	projekt mobilności osób pracujących z młodzieżą
wolontariusz, bez wynagrodzenia	71,1	16,7	50,0	46,8
stały pracownik na pełen etat	2,0	0,0	6,3	12,5
stały pracownik na część etatu	14,8	50,0	12,4	6,3
samozatrudniony	3,1	16,6	0,0	12,5
tymczasowy pracownik na część etatu	3,9	16,7	18,8	9,4
tymczasowy pracownik na pełen etat	3,5	0,0	12,5	12,5
stażysta/praktykant	1,6	0,0	0,0	0,0

Źródło: opracowanie własne.

Mimo że zaproszenie do udziału w badaniu skierowano do koordynatorów projektów, którzy pełnili w nich funkcje edukacyjne, istotny odsetek badanej próby to osoby, które w projektach zajmowały się przede wszystkim kwestiami organizacyjnymi. Dodatkowo ponad połowa badanych zadeklarowała łączenie roli edukacyjnej z organizacyjną, tym samym w badanej próbie ponad trzy czwarte badanych zajmowało się stroną organizacyjną projektu. Oznacza to, że koordynatorzy projektów muszą być osobami z kompleksową wiedzą. Nie tylko prowadzą projekty od strony merytorycznej, ale także organizują je od strony technicznej, która może obejmować np. logistykę związaną z wyjazdami i przyjazdami uczestników, wynajem sal, przygotowanie warsztatów, konferencji i innych wydarzeń, negocjacje z podwykonawcami, a także rozliczenie finansowe projektu.

Wykres 4.

Rola w projekcie na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów (N=384)

Moja rola w projekcie obejmowała...



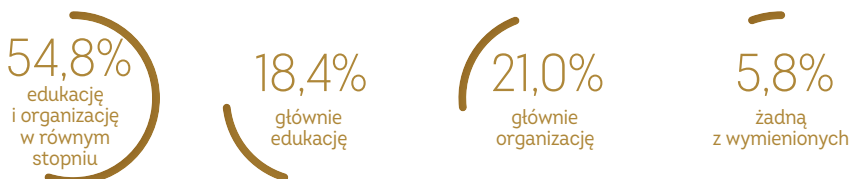
Źródło: opracowanie własne.

Gdy porówna się odpowiedzi polskich koordynatorów projektów z udzielonymi przez ich zagranicznych kolegów, widać, że liderzy projektowi z Polski częściej deklarowali pełnienie funkcji edukacyjnej i równie często, co koordynatorzy zagraniczni, łączyli ją z techniczną organizacją projektu.

Wykres 5.

Rola w projekcie na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów (N=4534)

Moja rola w projekcie obejmowała...



Źródło: opracowanie własne.

Nie odnotowano znaczących różnic w wieku koordynatorów, którzy odgrywali różne role w projekcie. Należy jednak zaznaczyć, że najmłodszy z nich zajmowali się głównie organizacją, a najstarsi w różnym stopniu edukacją i organizacją (różnica wieku między tymi dwiema grupami wyniosła jednak średnio tylko 2 lata).

**Tabela 4.**

Stosunek: rola w projekcie – średni wiek, na podstawie odpowiedzi koordynatorów w projektach (N=384)

Moja rola w tym projekcie obejmowała...	średni wiek
edukację i organizację w równym stopniu	36
głównie edukację	35
głównie organizację	34

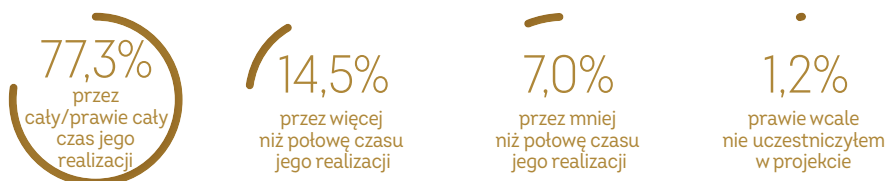
Źródło: opracowanie własne.

Ponad trzy czwarte badanych koordynatorów projektów było zaangażowanych w działania projektowe przez cały lub prawie cały czas ich realizacji, a prawie co siódmy z nich przez więcej niż połowę ich trwania. Co ciekawe, stosunkowo wysoki odsetek badanych przyznał, że pracował w projekcie przez mniej niż połowę jego trwania. W próbie odnotowano także znikomy odsetek koordynatorów, którzy stwierdzili, że prawie wcale nie zajmowali się realizacją działań projektowych, o które byli pytani.

**Wykres 6.**

Czas zaangażowania w projekt na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)

Bezpośrednio uczestniczyłem w działaniach w ramach projektu...



Źródło: opracowanie własne.

Jedynie co czwarty badany nie uczestniczył wcześniej w projekcie finansowanym ze środków unijnych programów edukacyjnych. Zdecydowana większość miała już styczność z tego typu działaniami w charakterze koordynatora lub uczestnika działań. 67 badanych (17,4% ogółu) zadeklarowało, że w przeszłości byli zarówno koordynatorami, jak i uczestnikami takich projektów. Spośród tych, którzy wybrali odpowiedź „koordynator/członek zespołu projektu”, średnia liczba zrealizowanych projektów wyniosła 9,6. Można zatem stwierdzić, że w badanej próbie przeważali doświadczeni koordynatorzy projektów, którzy znali tego typu działania od strony organizatora i uczestnika.

Wykres 7.

Wcześniejsze doświadczenie w projektach na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów, dane w % (N=384)*

Czy uczestniczyłeś wcześniej w projekcie finansowanym ze środków E+ Młodzież lub któregoś z wcześniejszych programów UE dla młodzieży?



* Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ było to pytanie wielokrotnego wyboru.

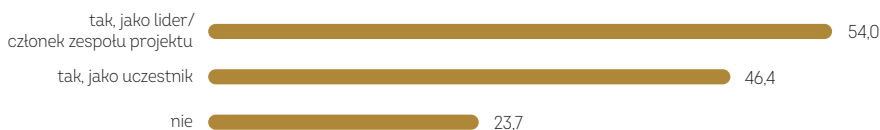
Źródło: opracowanie własne.

Gdy analizuje się odpowiedzi uczestników międzynarodowego badania, można zaobserwować, że koordynatorzy projektów z zagranicy jeszcze częściej niż liderzy pochodzący z Polski angażowali się w przeszłości w działania w ramach europejskich programów młodzieżowych, zarówno w charakterze koordynatorów, jak i uczestników projektu. Zbliżony odsetek respondentów stwierdził, że nigdy wcześniej nie brał udziału w takim przedsięwzięciu.

Wykres 8.

Wcześniejsze doświadczenie w projektach na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów, dane w % (N=4534)*

Czy uczestniczyłeś wcześniej w projekcie finansowanym ze środków E+ Młodzież lub któregoś z wcześniejszych programów UE dla młodzieży?



* Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ było to pytanie wielokrotnego wyboru.

Źródło: opracowanie własne.

Przeważająca większość badanych oświadczyła, że ma wykształcenie wyższe. Wykształceniem średnim legitymował się co dziesiąty koordynator projektu, a suma danych dla pozostałych deklarowanych poziomów wykształcenia nie przekroczyła 6%. Najwyższy poziom wykształcenia był silnie skorelowany z wiekiem – wykształcenie wyższe zdecydowanie częściej deklarowali starsi koordynatorzy. Ankietowani utrzymywali, że średnio odbyli w sumie prawie 16 lat nauki w ramach kształcenia formalnego.

**Tabela 5.**

Wykształcenie koordynatorów projektów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)

poziom wykształcenia	%	średni wiek
wyższe	85	37
średnie ogólne	11	27
średnie techniczne	1,6	31
zawodowe	2,5	34
gimnazjalne	1,9	23
podstawowe	0	-

Źródło: opracowanie własne.

18,2% badanych (zbliżona proporcja kobiet do mężczyzn) zadeklarowało przynależność do etnicznej, religijnej lub językowej mniejszości kulturowej.

Jak przebiegają projekty?



- ⌋ Najczęściej podejmowanym tematem projektów była różnorodność kulturowa, najrzadziej zaś krajowa i europejska polityka młodzieżowa, polityka i struktury Unii Europejskiej oraz praca i rozwój zawodowy. Można zatem stwierdzić, że projekty zrealizowane przez uczestników badania skupiały się na kwestiach wartości i jednocześnie nie uwzględniały tematów nacechowanych politycznie.
- ⌋ Tym samym zdaniem większości koordynatorów zrealizowane przez nich projekty przyczyniły się do spełnienia prawie wszystkich celów programu Erasmus+ Młodzież odnoszących się właśnie do wartości, takich jak: promowanie wśród młodych ludzi szacunku i różnorodności kulturowej, rozwijanie solidarności, wzmacnianie dialogu międzykulturowego oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i nietolerancji.
- ⌋ Zdaniem zdecydowanej większości koordynatorów w wyniku projektów młodzież zaczęła bardziej doceniać różnorodność międzykulturową, stała się też bardziej pewna siebie i zyskała większą świadomość na temat swoich mocnych i słabych stron.
- ⌋ Dzięki uczestnictwu w projekcie Erasmus+ młodzi ludzie rozwinęli także kompetencje społeczne, takie jak umiejętność pracy w grupie (wielojęzycznej) czy utrzymywanie dobrych stosunków z osobami pochodzącymi z innych kręgów kulturowych.
- ⌋ Koordynatorzy projektów, którzy wzięli udział w badaniu, o możliwości realizacji projektów w ramach programu Erasmus+ Młodzież najczęściej dowiadywali się z kanałów niezwiązanych ani z Komisją Europejską, ani z FRSE – polską Narodową Agencją programu.

Z danych FRSE wynika, że od stycznia 2019 do kwietnia 2020 r. w Polsce dofinansowano w sumie 633 projekty (w tym 554 projekty wymian młodzieży i osób pracujących z młodzieżą, 50 projektów partnerstw strategicznych i 29 projektów dialogu usystematyzowanego). Badana próba (łącznie 384 osoby) obejmowała koordynatorów działań, których rodzaje przedstawiono w Tabeli 6.



Tabela 6.

Charakterystyka próby w podziale na typ projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)

typ projektu		
wymiana młodzieży	316	82,3%
mobilność osób pracujących z młodzieżą	43	11,2%
dialog usystematyzowany	18	4,7%
Wolontariat Erasmus+	7	1,8%

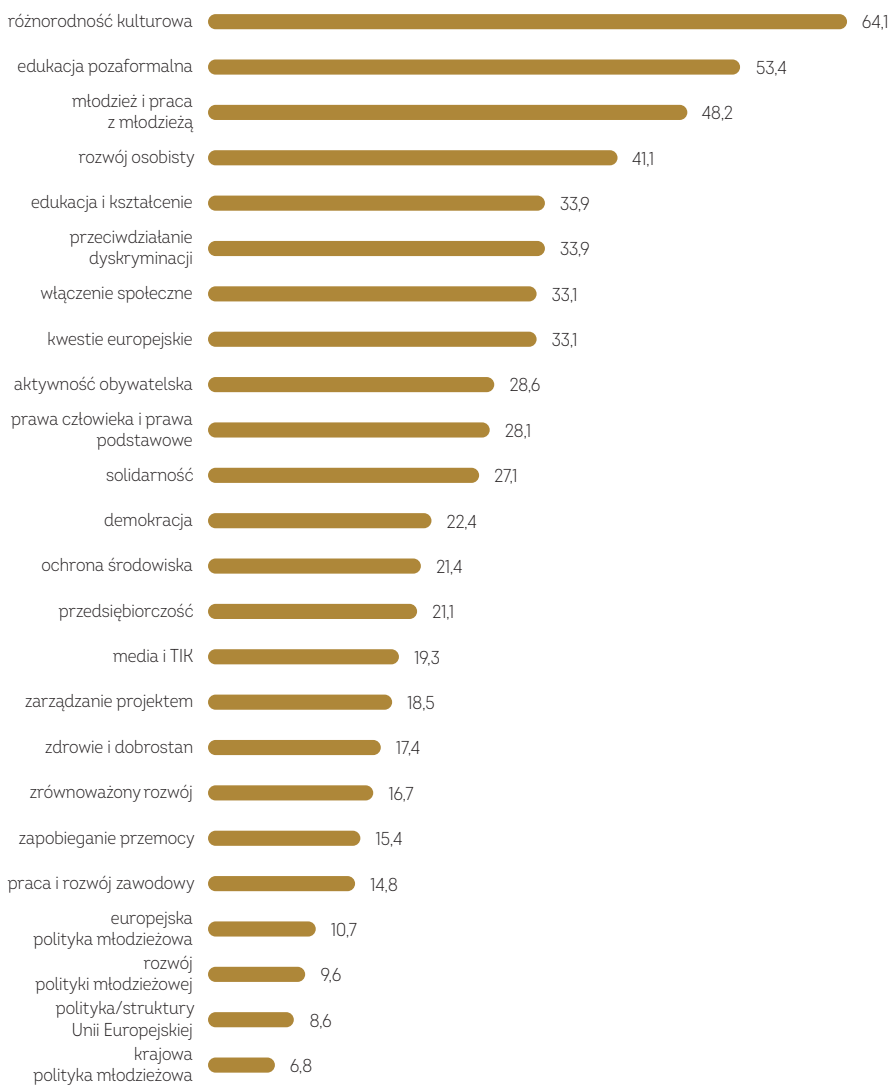
Źródło: opracowanie własne.



Wykres 9.

Tematyka projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów,
dane w % (N=384)*

Tematyka projektu:



* Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ było to pytanie wielokrotnego wyboru.

Źródło: opracowanie własne.

Najczęściej podejmowanym tematem projektów była różnorodność kulturowa (zob. Wykres 9). W ok. połowie badanych działań poruszono także kwestie związane z edukacją pozaformalną

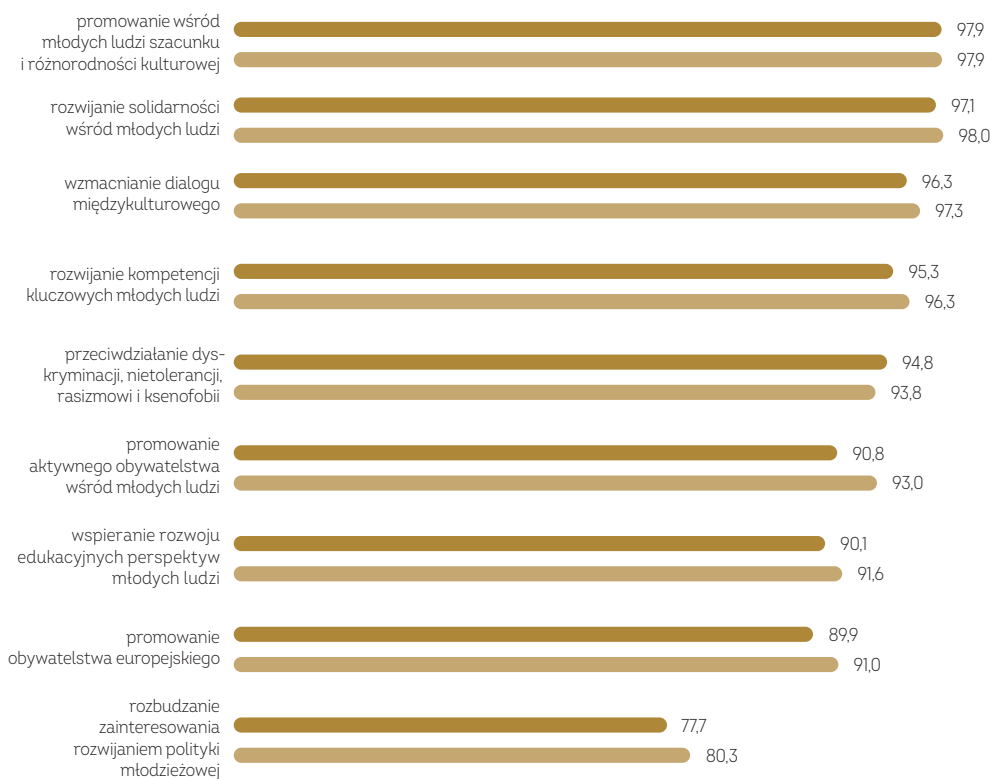
i pracą z młodzieżą, natomiast co trzecie działanie dotyczyło przeciwdziałania dyskryminacji, włączenia społecznego, edukacji i kształcenia i szeroko rozumianych kwestii europejskich. Jak już wspomniano, projekty najrzadziej podejmowały kwestie krajowej i europejskiej polityki młodzieżowej, polityki i struktury Unii Europejskiej oraz pracy i rozwoju zawodowego. Można zatem stwierdzić, że podejmowana tematyka projektów odnosiła się najczęściej do kwestii związanych z wartościami, a tylko niekiedy dotykała tematów nacechowanych politycznie.



Wykres 10.

Spełnienie priorytetów Erasmus+ na podstawie odpowiedzi polskich i zagranicznych koordynatorów projektów, dane w % (N=384 dla liderów polskich; N=4534 dla liderów zagranicznych)*

Projekt przyczynił się do spełnienia następujących priorytetów E+ Młodzież:



- odpowiedzi polskich koordynatorów
- odpowiedzi zagranicznych koordynatorów

* Suma odpowiedzi „zgadzam się” i „zdecydowanie się zgadzam”.

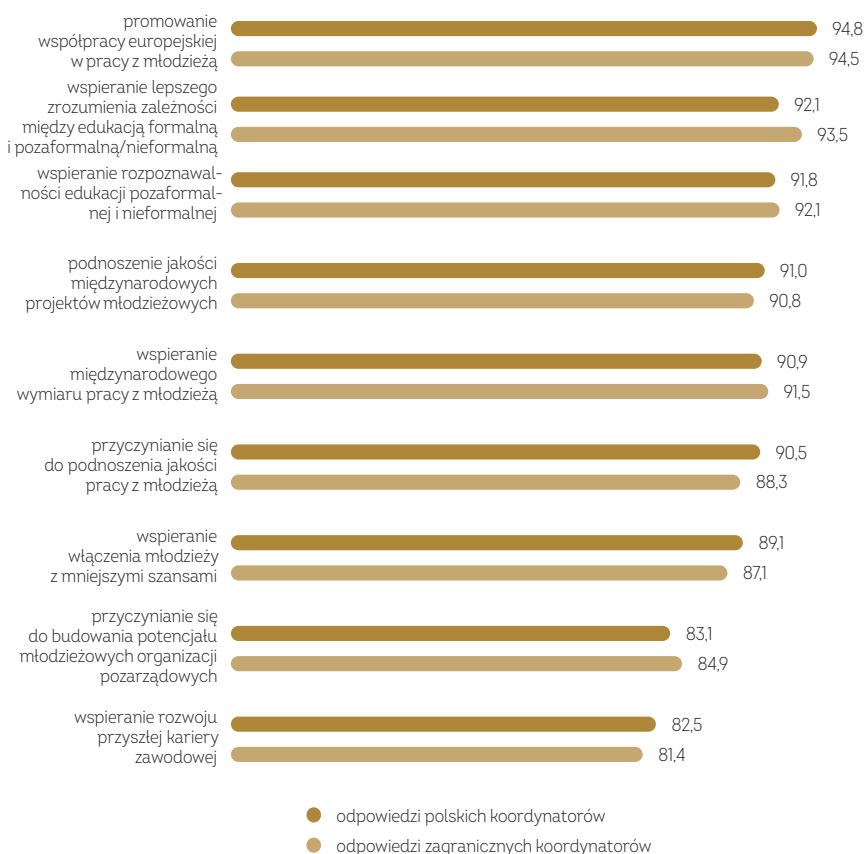
Źródło: opracowanie własne.

Ponadto, zarówno polscy, jak i zagraniczni koordynatorzy projektów przyznali, że ich zdaniem przeprowadzone przez nich projekty przyczyniły się także do promowania współpracy europejskiej w dziedzinie pracy z młodzieżą, wspierania synergii między edukacją formalną i pozaformalną/nieformalną oraz budowania rozpoznawalności edukacji pozaformalnej i nieformalnej. Zdecydowana większość badanych stwierdziła również, że prowadzone przez nich projekty sprzyjały profesjonalizacji pracy z młodzieżą metodami edukacji pozaformalnej dzięki przyczynianiu się do budowania potencjału młodzieżowych organizacji pozarządowych czy polepszeniu jakości pracy z młodzieżą.



Wykres 11.

Spełnienie priorytetów Erasmus+ na podstawie odpowiedzi polskich i zagranicznych koordynatorów projektów, dane w % (N=384 dla liderów polskich; N=4534 dla liderów zagranicznych)*
Projekt przyczynił się do spełnienia następujących priorytetów E+ Młodzież:



* Suma odpowiedzi „zgadzam się” i „zdecydowanie się zgadzam”.

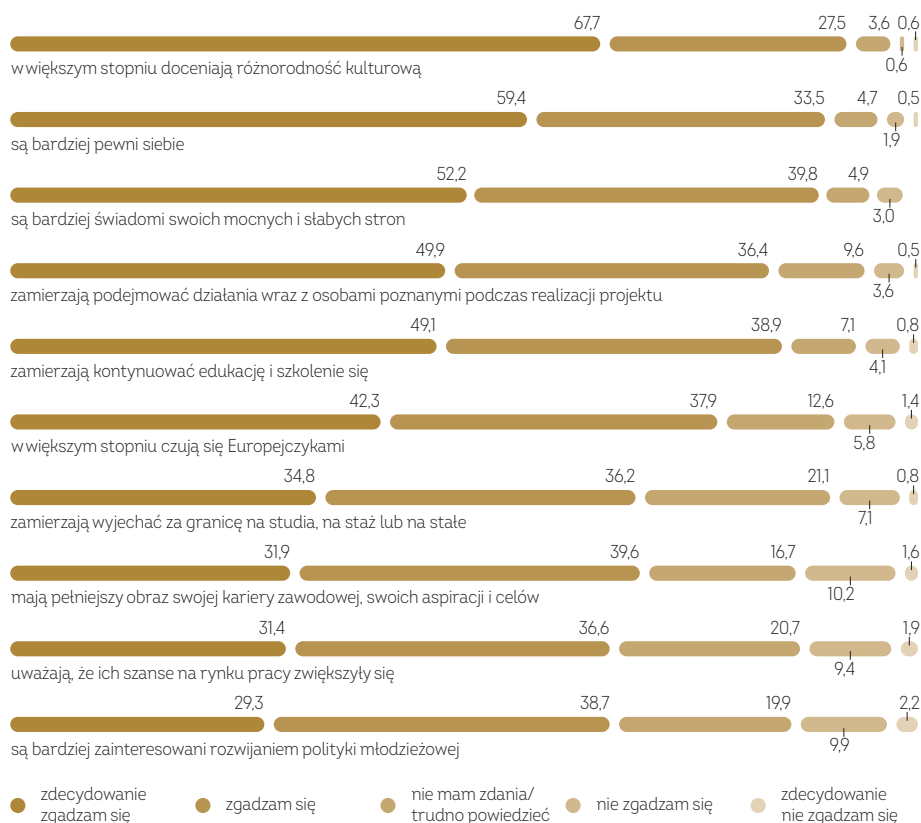
Źródło: opracowanie własne.

Respondenci z Polski, zapytani o to, jaki ich zdaniem koordynowane przez nich działania projektowe miały wpływ na młodych uczestników, przyznawali, że dzięki projektom młodzież umie bardziej doceniać różnorodność kulturową. Projekty te w ich opinii miały też wpływ na zwiększenie u uczestników pewności siebie i świadomości na temat własnych mocnych i słabych stron. Dwie trzecie koordynatorów projektów przyznało, że młodzi uczestnicy projektów mają dzięki nim pełniejszy obraz swojej kariery zawodowej i sądzą, że ich szanse na rynku pracy zwiększyły się. Zagraniczni koordynatorzy projektów natomiast dużo częściej wskazywali odpowiedź „zdecydowanie się zgadzam” zwłaszcza w odniesieniu do większego doceniania różnorodności kulturowej, wzrostu pewności siebie u uczestników, świadomości własnych mocnych i słabych stron, dalszych działań z osobami poznanymi przy realizacji projektów oraz w zakresie planowania zagranicznych wyjazdów w celach edukacyjnych i szkoleniowych.



Wykres 12.

Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów, dane w % (N=384)
Dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy...

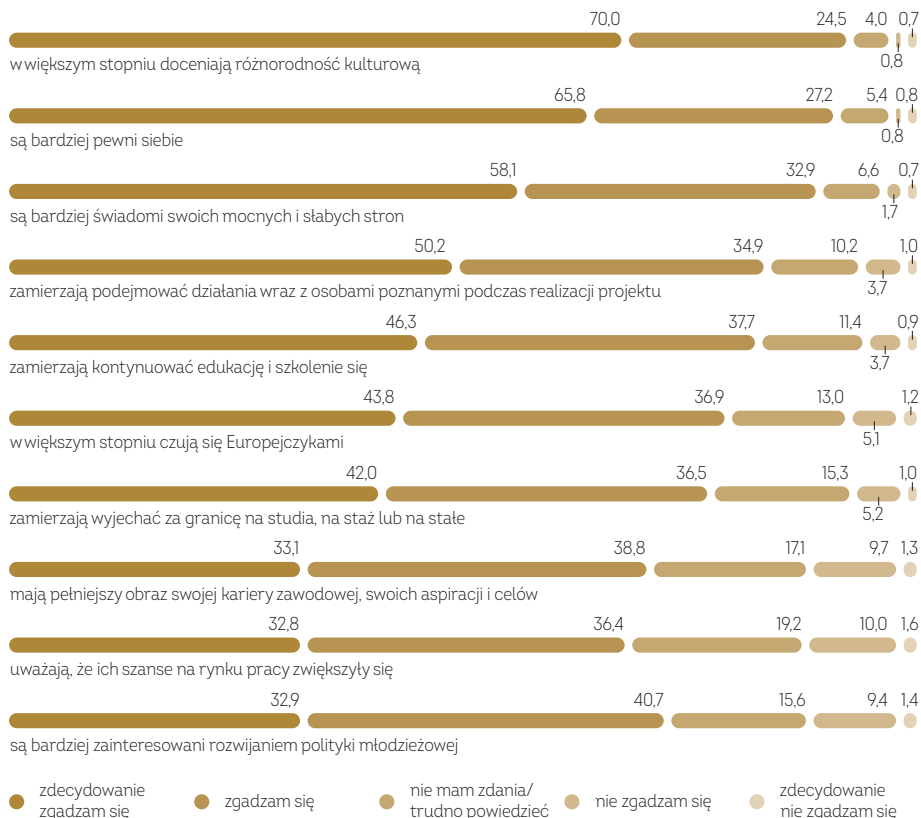


Źródło: opracowanie własne.

Wykres 13.

Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów, dane w % (N=4534)

Dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy...



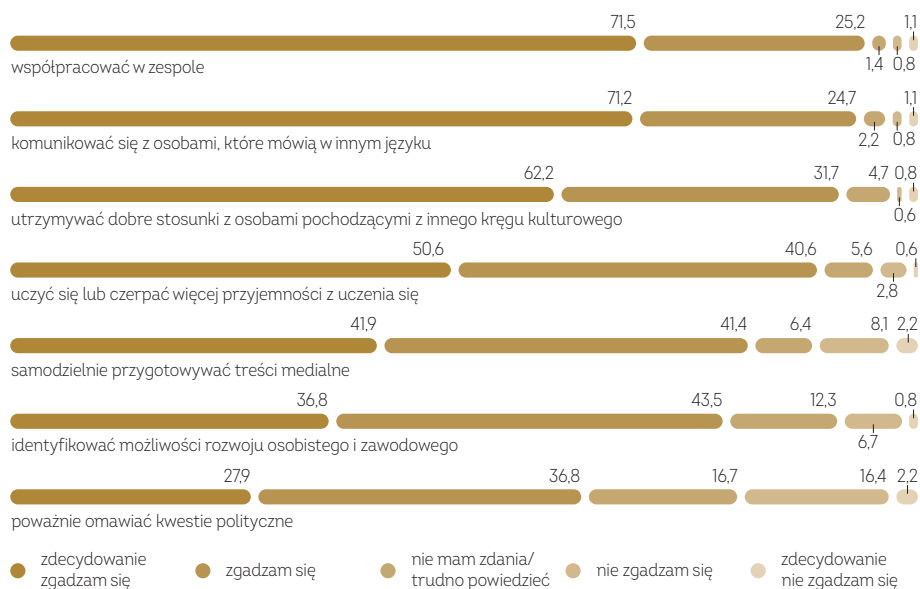
Źródło: opracowanie własne.

Koordynatorzy przyznali ponadto, że młodzież biorąca udział w projektach międzynarodowych rozwinęła różne umiejętności społeczne, takie jak umiejętność pracy w grupie (wielojęzycznej) czy utrzymywanie dobrych stosunków z osobami pochodzącymi z innego kręgu kulturowego. Co ciekawe, ponad 80% badanych stwierdziło także, że dzięki uczestnictwu w projekcie młodzi ludzie nauczyli się samodzielnie przygotowywać treści medialne (zob. Wykres 15), co może świadczyć o praktycznym charakterze realizowanych przez nich działań. Także w tym przypadku zagraniczni koordynatorzy, częściej niż polscy, wybierali odpowiedź „zdecydowanie się zgadzam”. W przypadku odpowiedzi negatywnych z kolei odpowiedzi polskich i zagranicznych koordynatorów pokrywały się.



Wykres 14.

Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów, dane w % (N=384)
 Dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy nauczyli się...



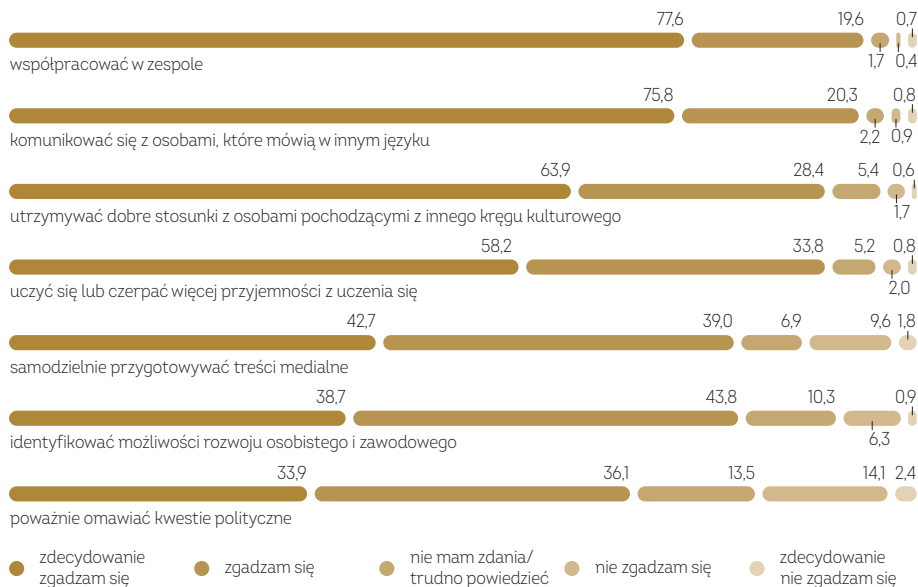
Źródło: opracowanie własne.

W badanej próbie znalazło się aż 67,1% projektów, w których udział brali młodzi ludzie z mniejszymi szansami lub ze szczególnymi potrzebami (zob. Wykres 16). Najczęściej uczestnicy tych działań projektowych borykali się z niewystarczającymi środkami finansowymi, problemami wynikającymi z zamieszkiwania w trudno dostępnych obszarach, przynależności do grup defaworyzowanych czy pochodzenia społecznego. Co piąta młoda osoba z mniejszymi szansami miała zaś problemy zdrowotne (zob. Wykres 17).

Wykres 15.

Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów, dane w % (N=4534)

Dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy nauczyli się...



Źródło: opracowanie własne.

Wykres 16.

Udział osób z mniejszymi szansami na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)

Czy w projekcie brali udział młodzi ludzie z mniejszymi szansami lub ze specjalnymi potrzebami?

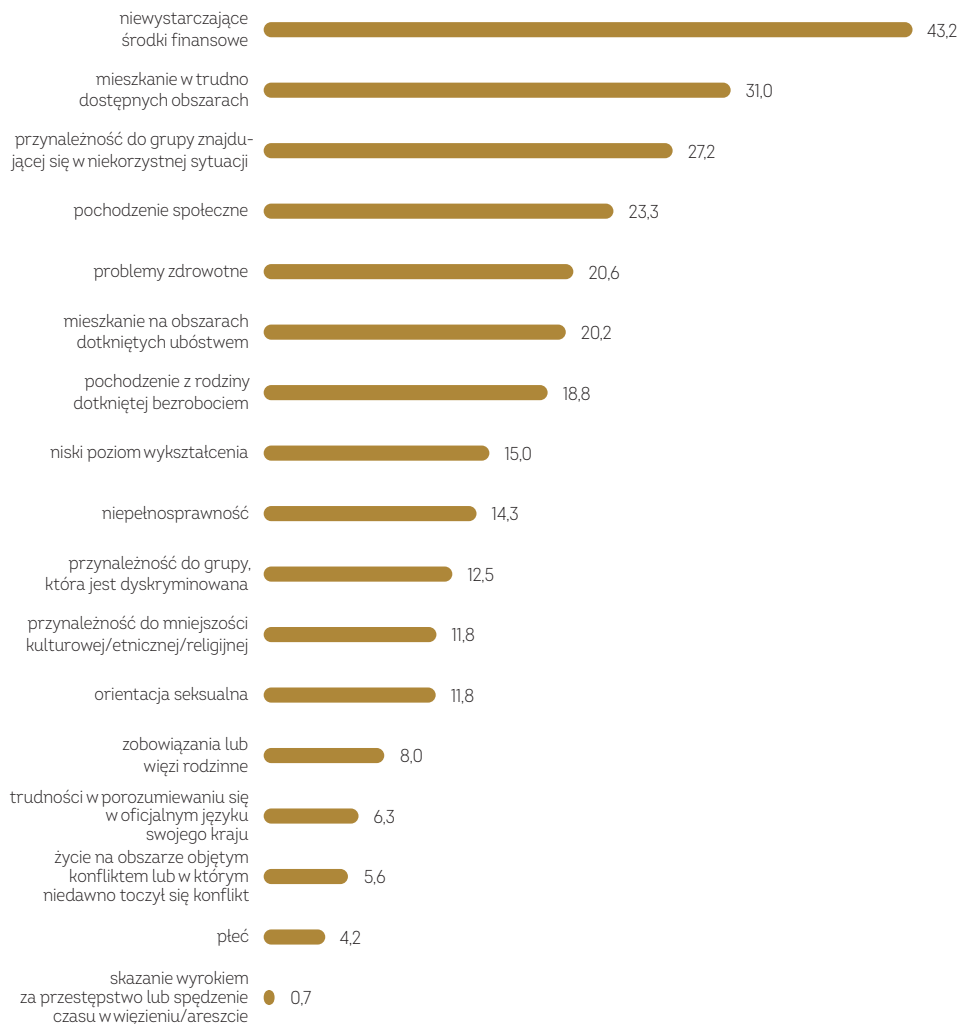


Źródło: opracowanie własne.



Wykres 17.

Uczestnicy z mniejszymi szansami w podziale na rodzaj ograniczeń na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)
Proszę sprecyzować te specjalne potrzeby/mniejsze szanse



Źródło: opracowanie własne.

Koordynatorzy projektów, którzy wzięli udział w badaniu, zostali także poproszeni o ocenę obsługi administracyjnej i stopnia skomplikowania formalności w tych przedsięwzięciach. Biorąc pod uwagę, że zdecydowana większość z nich realizowała już wcześniej podobne działania międzynarodowe zarówno w charakterze uczestników, jak i koordynatorów, nie dziwią wysokie oceny przyznane w większości aspektów działań projektowych, zwłaszcza takich jak: stopień skomplikowania procedury składania wniosku (najwyższy odsetek odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam” i „zgadzam się”), system przyznawania dofinansowania, zasady finansowania czy procedury administracyjne. Najniższe oceny zebrały zaś narzędzia Komisji Europejskiej służące do ubiegania się o środki finansowe i raportowania oraz zasady sprawozdawczości.

Zdziwienie budzi jednak to, że mimo dużego doświadczenia koordynatorów projektów w realizacji przedsięwzięć międzynarodowych znaczący odsetek ankietowanych nie miał zdania w wielu kwestiach przedstawionych na Wykresie 18. Co piąty badany nie odniósł się do procedur administracyjnych i związanych ze sprawozdawczością. Aż co trzeci badany zaś nie umiał porównać procedur administracyjnych związanych z wnioskiem Erasmus+ z podobnymi programami wspierającymi działania na rzecz młodzieży. Może mieć na to wpływ fakt, że zaproszenie do udziału w badaniu zostało wysłane przez Narodową Agencję Programu Erasmus+, więc ankietowani, aby uniknąć odpowiedzi krytycznych, wybierali bezpieczniejszą odpowiedź „nie mam zdania/trudno powiedzieć”.

Istnieją różnice między oceną obsługi administracyjnej projektu przez koordynatorów z Polski i z zagranicy (zob. Wykresy 18 i 19). Respondenci zagraniczni zdecydowanie częściej formułowali negatywne opinie, zwłaszcza w odniesieniu do procedury składania wniosku (negatywnie oceniło ją prawie 16% koordynatorów z zagranicy i tylko 1,4% koordynatorów z Polski). Także procedury administracyjne i sprawozdawczość zostały gorzej ocenione przez zagranicznych badanych – te dwa aspekty negatywnie oceniło, odpowiednio, 13,8% i 13,4% zagranicznych koordynatorów i tylko 2,9% i 7% respondentów z Polski.

Każdy z uczestników projektu finansowanego ze środków programu Erasmus+ Młodzię powinien na zakończenie działań otrzymać Certyfikat Youthpass, który poświadcza uczestnictwo w danym projekcie oraz dokumentuje konkretne działania zrealizowane przez jego posiadacza. Youthpass wspiera tym samym walidację efektów uczenia się w ramach edukacji pozaformalnej.

Jedynie marginalna liczba koordynatorów przyznała, że uczestnicy działań prowadzonych przez nich projektów nie otrzymali tego certyfikatu (zob. Wykres 20). Może to wynikać np. z przerwania projektu czy rezygnacji uczestników.

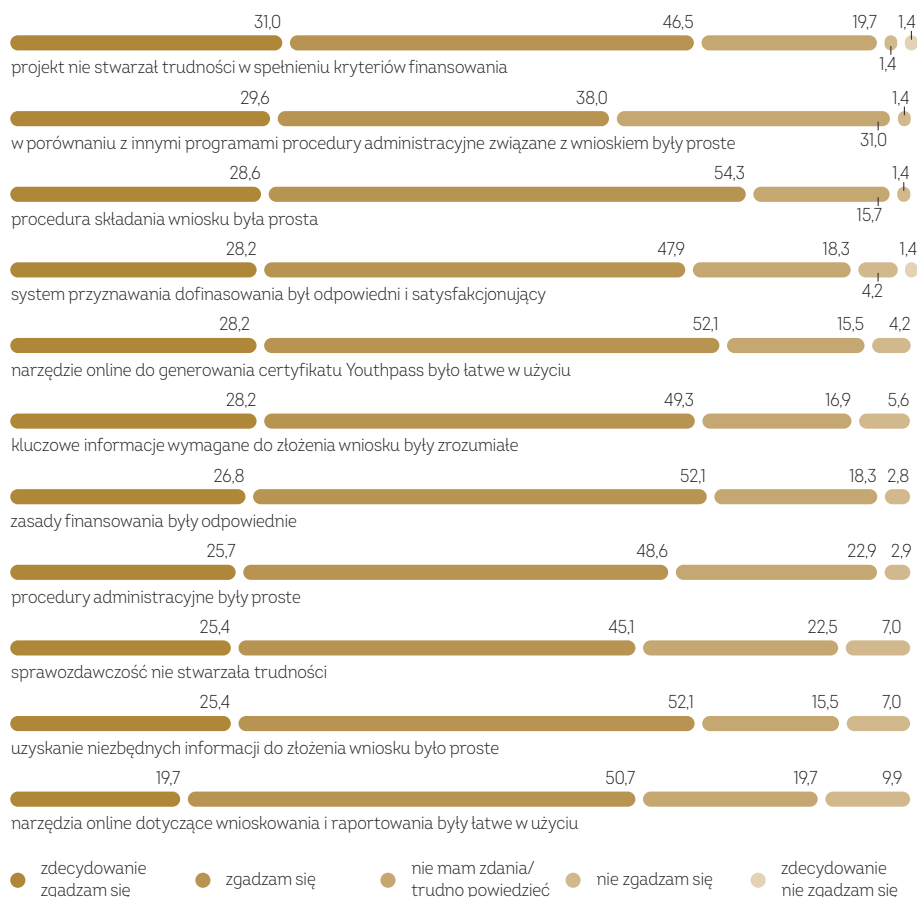
Koordynatorzy projektów, którzy wzięli udział w badaniu, o możliwości realizacji projektu w ramach programu Erasmus+ Młodzież najczęściej dowiadywali się kanałami niezwiązanymi z Komisją Europejską i Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji – polską Narodową Agencją Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności (zob. Wykres 21). 36,7% respondentów wskazało w tym zakresie na organizację młodzieżową, a aż 28,1% na przyjaciół lub znajomych. Informację z Narodowej Agencji pozyskał co dziesiąty badany, a od jej regionalnych punktów informacyjnych lub sieci Eurodesk – jedynie ok. 5% uczestników badania.



Wykres 18.

Ocena procedur administracyjnych na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

W jakim stopniu zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami?

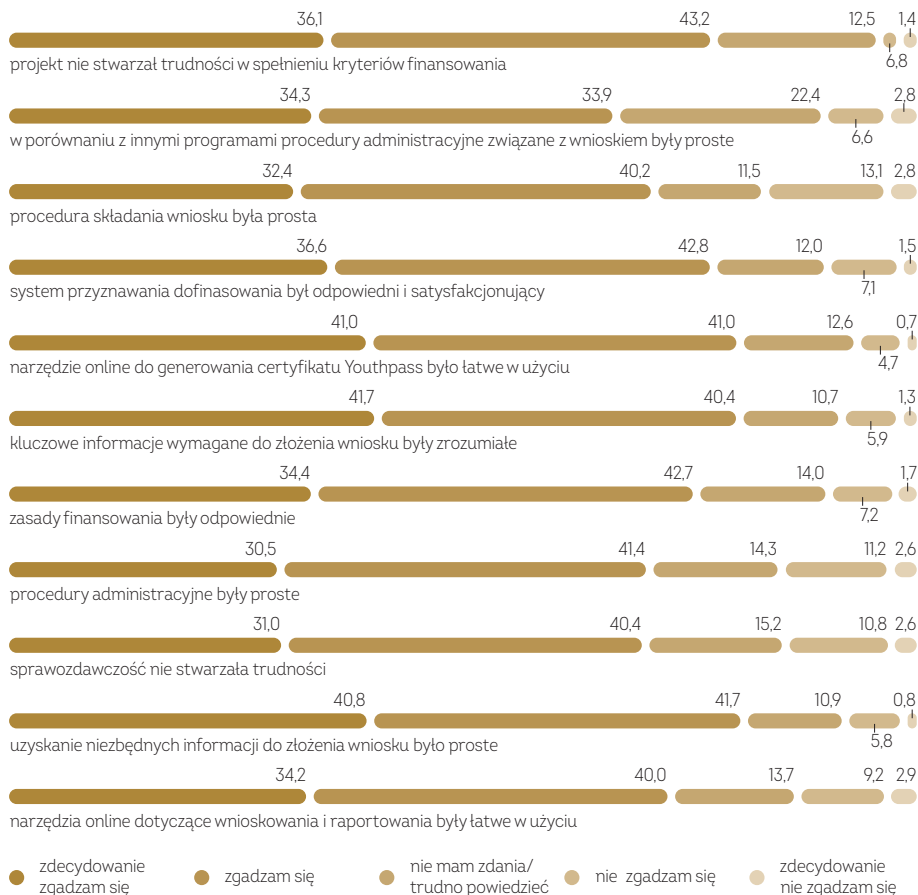


Źródło: opracowanie własne.

Wykres 19.

Ocena procedur administracyjnych na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów, dane w % (N=4534)

W jakim stopniu zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami?



Źródło: opracowanie własne.

Wykres 20.

Uzyskiwanie certyfikatu Youthpass przez uczestników projektów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)

Czy uczestnicy projektu otrzymali Youthpass?



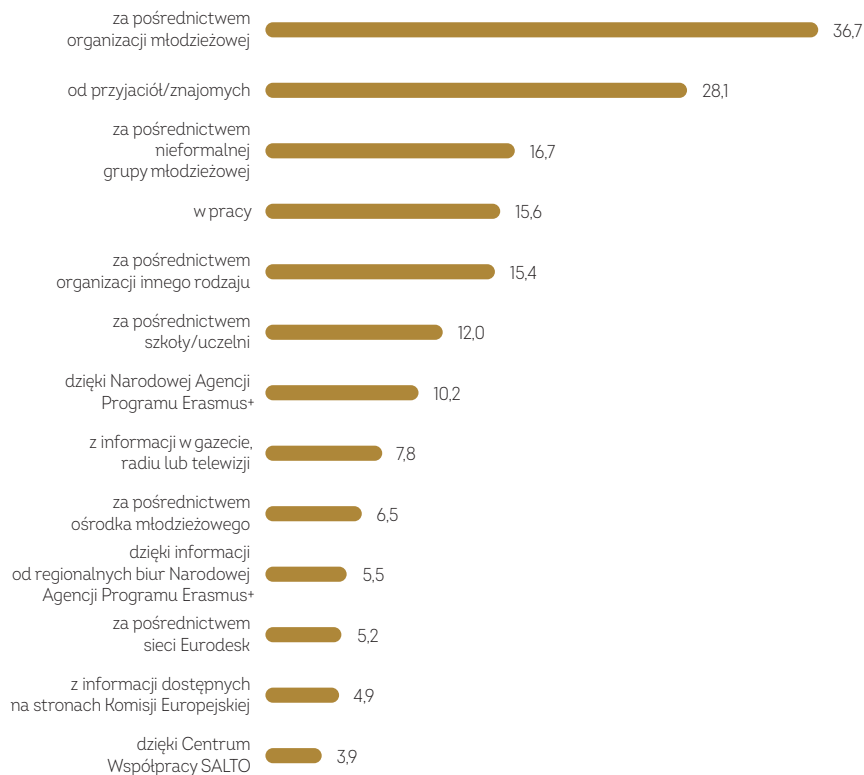
Źródło: opracowanie własne.



Wykres 21.

Uzyskiwanie informacji o programie Erasmus+ na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)*

Dowiedziałem się o programie E+ Młodzież...



* Suma odpowiedzi „zgadzam się” i „zdecydowanie się zgadzam”.

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ było to pytanie wielokrotnego wyboru.

Źródło: opracowanie własne.

Jaki jest wpływ projektów
na ich koordynatorów?



- Realizacja projektów wpływała najczęściej na umiejętności badanych koordynatorów związane z uczeniem się międzykulturowym i kompetencjami miękkimi. Równie często respondenci deklarowali także wzrost swoich umiejętności w zakresie zarządzania projektami, samodzielnego planowania i realizacji działań oraz znajomości języków obcych. Badani nauczyli się ponadto lepiej radzić sobie z nieoczekiwanymi sytuacjami, które mogą wydarzyć się podczas projektów międzynarodowych, oraz lepiej przygotowywać i realizować tego typu działania. Dzięki realizacji projektów zdecydowana większość ich koordynatorów także nawiązała kontakty z innymi pracownikami młodzieżowymi z zagranicy, z którymi planują realizację podobnego rodzaju przedsięwzięć w przyszłości. Wyniki badania pokazują zatem, że osoby pracujące w sektorze pracy z młodzieżą nabywają kompetencji zawodowych, które mogą później wykorzystywać w realizacji kolejnych przedsięwzięć.
- Uczestnictwo w projektach miało wpływ nie tylko na rozwój kompetencji i umiejętności koordynatorów, lecz także na ich postawy i zachowania. Zdecydowana większość z nich przyznała, że po realizacji projektów w większym stopniu uczestniczy w życiu demokratycznym i politycznym. Zmianę postaw obserwowano najczęściej wśród najmłodszych koordynatorów: częściej niż ich starsi koledzy deklarowali, że mają aktywny wkład w ochronę środowiska i że angażują się w działania przeciwko dyskryminacji, ksenofobii, nietolerancji i rasizmowi. Częściej też angażowali się w życie demokratyczne i polityczne oraz w działalność obywatelską. Starsi koordynatorzy z kolei zdecydowanie częściej byli na bieżąco z aktualnymi informacjami dotyczącymi kwestii europejskich.
- Starsi koordynatorzy projektów mają w większym zakresie niż ich młodszy koledzy świadomość w zakresie potencjalnych ścieżek kariery oraz swoich celów i aspiracji zawodowych. Mimo to, to właśnie młodszy koordynatorzy uważają, że ich szanse na rynku pracy wzrosły dzięki zaangażowaniu w unijne projekty edukacyjne.

Podobnie jak było w przypadku młodzieży uczestniczącej w projektach, także w wypadku koordynatorów najważniejsze efekty projektów dotyczą kwestii związanych z uczeniem się międzykulturowym i kompetencjami miękkimi. Potwierdzili oni, że dzięki projektom zwiększyli swoje umiejętności związane ze współpracą w wielojęzycznym i wielokulturowym środowisku. Ponadto poprawili się ich kompetencje w zakresie realizacji projektów, takie jak osiąganie celów leżących w interesie społeczności lub społeczeństwa, umiejętność opracowywania i wdrażania własnych pomysłów, zdolności negocjacyjne czy wyrażanie swojego zdania w dyskusji. Podobnie jak w przypadku uczestników projektów, także i koordynatorzy w znaczącym stopniu rozwinęli umiejętność samodzielnego tworzenia treści medialnych.

Odpowiedzi udzielane przez koordynatorów na pytania dotyczące ich własnego uczenia się były tak jednoznaczne, jak w przypadku młodzieży. Odpowiedzi „nie zgadzam się” i „zdecydowanie się nie zgadzam” padały równie rzadko, co w przypadku młodych uczestników projektów.



Wykres 22.

Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów, dane w % (N=384)

Dzięki udziałowi w projekcie rozwinąłem umiejętność...



Źródło: opracowanie własne.

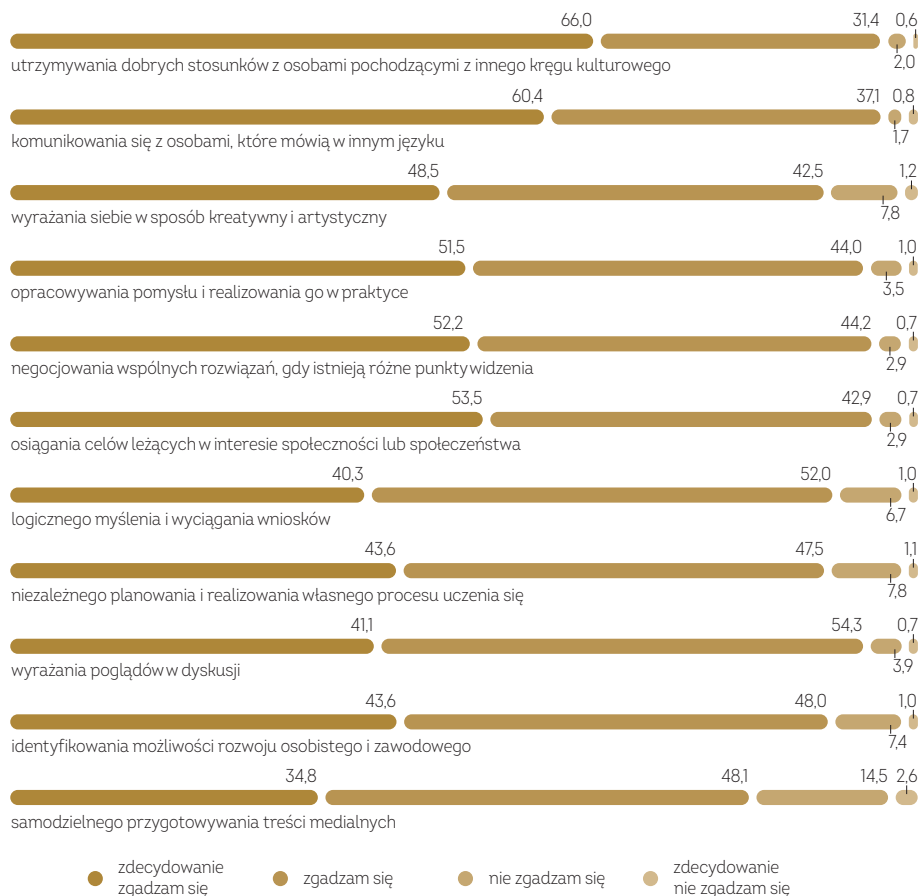
Gdy porówna się odpowiedzi polskich i zagranicznych koordynatorów, widać różnicę w zakresie wybierania odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam”. Była ona zdecydowanie częściej zaznaczana przez koordynatorów z zagranicy niż z Polski. Nie odnotowano jednak znaczących różnic między tymi dwoma grupami w deklarowanym wpływie na rozwój umiejętności: zarówno w przypadku polskich, jak i zagranicznych respondentów był on równie wysoki.



Wykres 23.

Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów, dane w % (N=4544)

Dzięki udziałowi w projekcie rozwinąłem umiejętność...



Źródło: opracowanie własne.

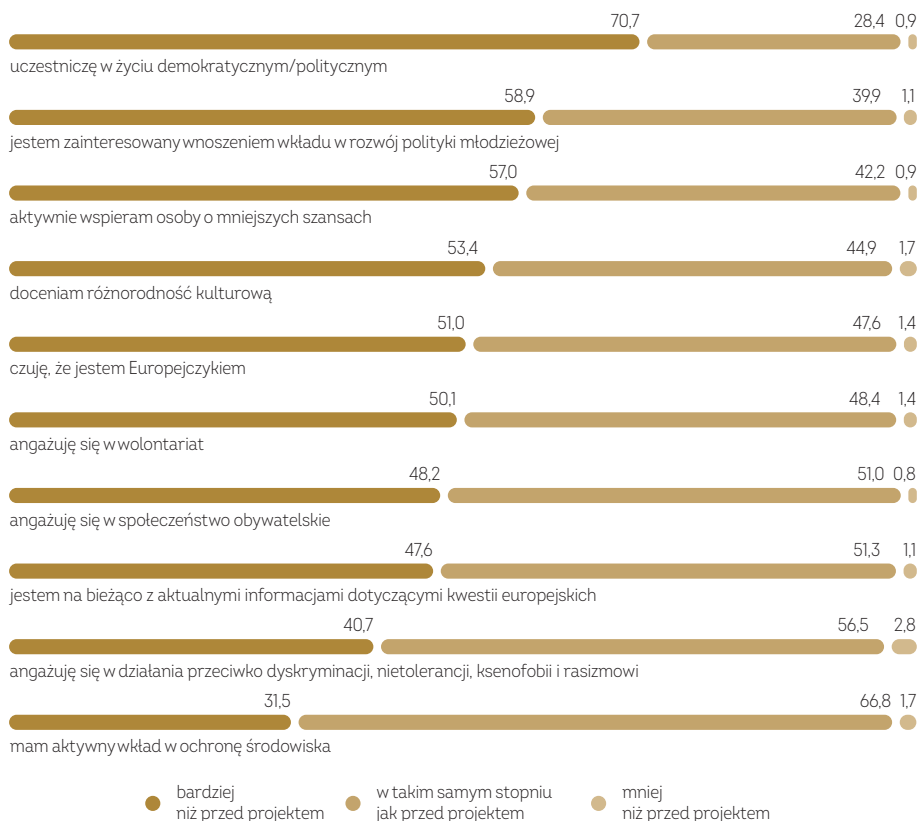
Uczestnictwo w projekcie miało wpływ nie tylko na rozwój kompetencji i umiejętności koordynatorów, lecz także na ich postawy i zachowania. Ponad 70% z nich stwierdziło, że po uczestnictwie w projekcie w większym stopniu uczestniczą w życiu demokratycznym i politycznym. Prawie co trzeci badany zaś jest bardziej zainteresowany rozwijaniem polityki młodzieżowej i z większym zaangażowaniem wspiera osoby o mniejszych szansach. Połowa badanych czuje się bardziej Europejczykami niż przed projektem oraz częściej angażuje się w wolontariat. Najmniejsza zmiana postaw koordynatorów projektów została odnotowana w przypadku działalności na rzecz ochrony środowiska oraz angażowania się w działania przeciwdziałające dyskryminacji, nietolerancji, ksenofobii i rasizmowi. Nie oznacza to jednak, że respondenci

nie podejmują tego typu działań, lecz jedynie, że robią to w takim samym zakresie, jak przed udziałem w projektach Erasmus+.



Wykres 24.

Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów, dane w % (N=384)
Jak wpłynął na Ciebie udział w projekcie?



Źródło: opracowanie własne.

Istnieją warte odnotowania różnice między postawami koordynatorów po projekcie, uzależnione od ich wieku. Młodszy koordynatorzy (z grup wiekowych 18–25 lat i 26–35 lat) częściej niż ci starsi (z grupy wiekowej 36 lat+) deklarowali, że mają aktywny wkład w ochronę środowiska oraz że angażują się w działania przeciwko dyskryminacji, ksenofobii, nietolerancji i rasizmowi. Częściej też angażowali się w życie demokratyczne i polityczne oraz w działalność obywatelską. Ponadto zdecydowanie większy odsetek młodszych koordynatorów stwierdził, że czuje się Europejczykami oraz zadeklarował docenianie różnorodności kulturowej.

Zmiana postaw obserwowana była zatem zdecydowanie częściej w młodszych grupach wiekowych. Z kolei starsi koordynatorzy (zarówno z grupy 26–35, jak i 36 lat+) zdecydowanie częściej byli na bieżąco z aktualnymi informacjami dotyczącymi kwestii europejskich (zob. Tabela 7).



Tabela 7.

Wpływ projektu na postawy koordynatorów w podziale na grupy wiekowe na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Jak wpłynął na Ciebie udział w projekcie?	odsetek odpowiedzi „bardziej niż przed projektem”		
	18–25 lat	26–35 lat	>36 lat
uczestniczę w życiu demokratycznym/politycznym	66,3	67,6	60,3
jestem zainteresowany wnoszeniem wkładu w rozwój polityki młodzieżowej	53,0	54,0	53,8
aktywnie wspieram osoby o mniejszych szansach	55,4	51,8	49,4
doceniam różnorodność kulturową	55,4	51,1	43,6
czuję, że jestem Europejczykiem	55,4	45,3	42,9
angażuję się w wolontariat	45,8	46,8	44,9
angażuję się w społeczeństwo obywatelskie	44,6	47,5	41,0
jestem na bieżąco z aktualnymi informacjami dotyczącymi kwestii europejskich	32,5	47,5	45,5
angażuję się w działania przeciwko dyskryminacji, nietolerancji, ksenofobii i rasizmowi	39,8	38,1	35,3
mam aktywny wkład w ochronę środowiska	30,1	31,7	25,6

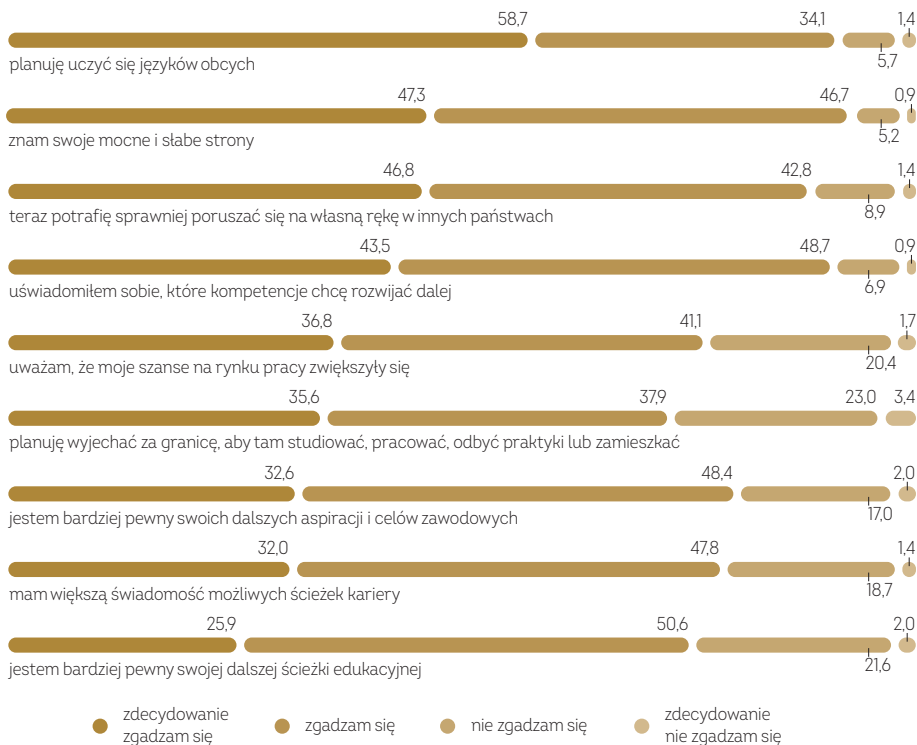
Źródło: opracowanie własne.

Koordynacja projektu Erasmus+ miała także znaczący wpływ na plany ankietowanych. Prawie 93% z nich zamierza uczyć się języków obcych, a ponad 73% chce wyjechać za granicę, aby tam studiować, pracować, odbyć praktyki lub zamieszkać. Realizacja projektu wpłynęła także pozytywnie na świadomość koordynatorów w kwestii swoich słabych i mocnych stron, na uświadomienie sobie, które kompetencje chcą rozwijać, a także, w jakim kierunku może potoczyć się ich kariera zawodowa lub ścieżka edukacyjna. Niemal 78% badanych stwierdziło również, że ich szanse na rynku pracy zwiększyły się dzięki realizacji projektów Erasmus+.

Wykres 25.

Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

W jakim stopniu następujące stwierdzenia odzwierciedlają wynik projektu?



Źródło: opracowanie własne.

Starsi koordynatorzy projektów, w większym stopniu niż ich młodszy koledzy, są świadomi potencjalnych ścieżek kariery oraz swoich celów i aspiracji zawodowych. Mimo to, to właśnie młodszy koordynatorzy uważają, że ich szanse na rynku pracy wzrosły. Młodszy też zdecydowanie częściej rozważają wyjazd za granicę w celu podjęcia tam studiów, pracy lub stażu.

Koordynatorzy projektów zapytani o to, w jaki sposób realizacja działań finansowanych ze środków programu Erasmus+ wpłynęła na ich sposób pracy z młodzieżą, przyznali, że nauczyli się lepiej radzić sobie z nieoczekiwanymi sytuacjami, które mogą wydarzyć się podczas projektów międzynarodowych, a także lepiej przygotowywać i realizować tego typu działania. Dzięki realizacji projektów zdecydowana większość ich koordynatorów nawiązała także kontakty z innymi pracownikami młodzieżowymi z zagranicy, z którymi planuje realizację kolejnych przedsięwzięć tego typu. Należy jednak odnotować, że co dziesiąty badany

nie nawiązał takich kontaktów lub nie zamierza z nich skorzystać w przyszłości przy realizacji międzynarodowych przedsięwzięć edukacyjnych (zob. Wykres 26).



Tabela 8.

Wpływ projektu na koordynatorów w podziale na grupy wiekowe na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

W jakim stopniu następujące stwierdzenia odzwierciedlają wynik projektu?	odsetek odpowiedzi „zgadzam się” i „zdecydowanie się zgadzam”		
	18–25 lat	26–35 lat	>36 lat
planuję uczyć się języków obcych	84,3	85,6	82,7
znam swoje mocne i słabe strony	83,1	85,6	84,6
teraz potrafię sprawniej poruszać się na własną rękę w innych państwach	80,7	84,2	80,1
uświadomiłem sobie, które z moich kompetencji chcę dalej rozwijać	80,7	83,5	84,0
uważam, że moje szanse na rynku pracy zwiększyły się	75,9	70,5	67,9
planuję wyjechać za granicę, aby tam studiować, pracować, odbyć praktyki lub zamieszkać	83,1	69,1	56,4
jestem bardziej pewny swoich dalszych aspiracji i celów zawodowych	69,9	69,1	78,2
mam większą świadomość możliwych ścieżek kariery	66,3	70,5	75,6
jestem bardziej pewny swojej dalszej ścieżki edukacyjnej	72,3	64,7	71,8

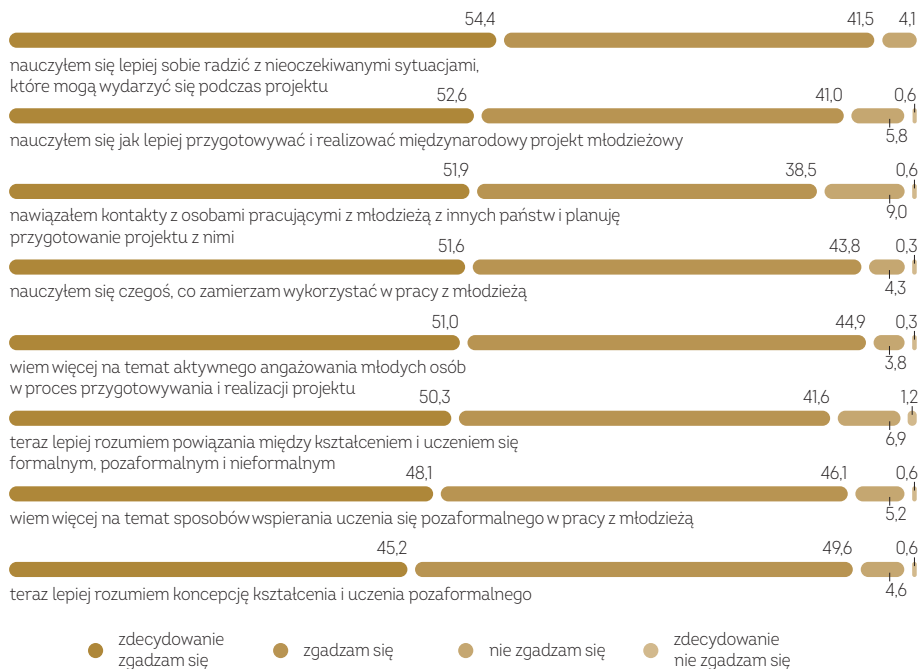
Źródło: opracowanie własne.

Realizacja projektu wpłynęła także na lepsze zrozumienie zasad edukacji pozaformalnej wśród badanych koordynatorów, a także na poznanie sposobów wspierania procesu uczenia się młodych ludzi w trakcie działań wykorzystujących elementy edukacji pozaformalnej. Badani stwierdzili ponadto, że dzięki realizacji projektów dostrzegli i zrozumieli powiązania między edukacją pozaformalną i formalną.

Wykres 26.

Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Jak udział w projekcie wpłynął na Twoje zaangażowanie w pracę z młodzieżą?



Źródło: opracowanie własne.

Ponad 87% badanych przyznało, że zastosowało już w swojej praktyce pracy z młodzieżą wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie projektów realizowanych ze środków programu Erasmus+, a ponad 91% uwzględniło możliwości współpracy międzynarodowej w swojej pracy na rzecz młodych ludzi.

Co piąty badany koordynator projektów dzięki udziałowi w projekcie nie zwiększył swojej wiedzy na tematy związane z polityką młodzieżową ani nie wie, w jaki sposób może zwiększyć swój wkład w rozwój polityki w zakresie młodzieży. Rozwój polityki młodzieżowej nie jest celem wielu projektów, działania te mają też często charakter lokalny i skierowane są do wąskich grup młodzieży, stąd udział działań, które mogą wpływać na politykę młodzieżową, jest w projektach mały.

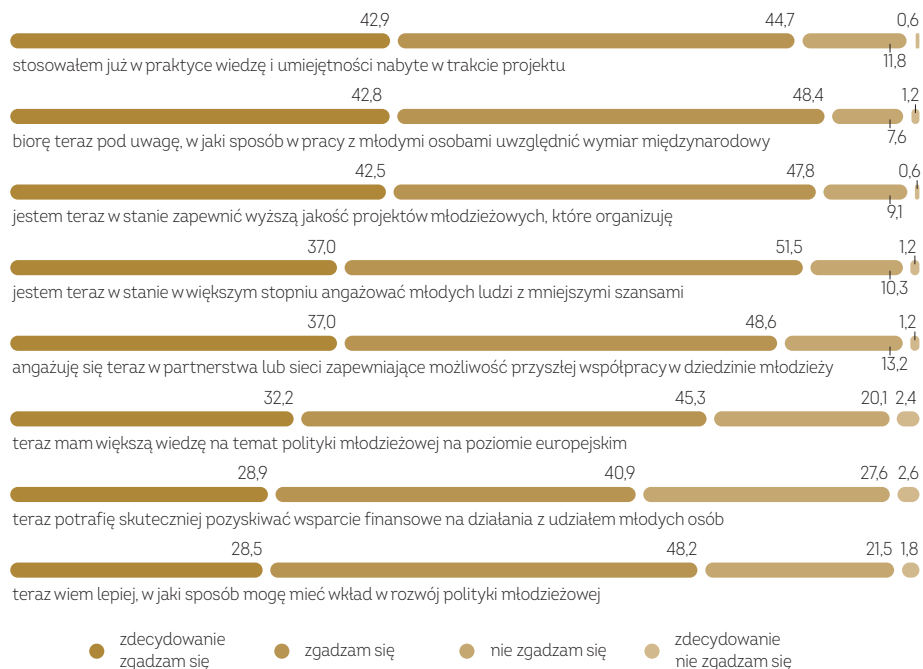
Zastanawiające jest także to, że niemal co trzeci ankietowany, mimo koordynowania projektu międzynarodowego, nie jest w stanie skutecznie pozyskać wsparcia finansowego na działania z udziałem młodzieży.



Wykres 27.

Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Jak udział w projekcie wpłynął na Twoje zaangażowanie w pracę z młodzieżą?



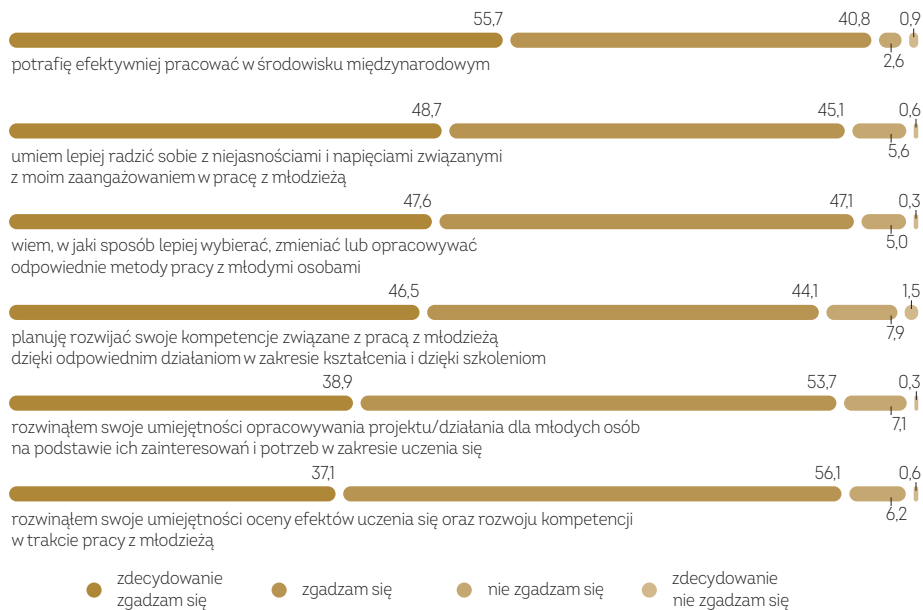
Źródło: opracowanie własne.

Ponad 96% badanych przyznało, że dzięki koordynacji projektu Erasmus+ potrafi lepiej pracować w środowisku międzynarodowym, a ponad 93% lepiej radzi sobie z napięciami i trudnymi sytuacjami w pracy. Ponad 90% koordynatorów stwierdziło ponadto, że planuje dalej rozwijać swoje kompetencje związane z pracą z młodzieżą.

Wykres 28.

Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Jak udział w projekcie wpłynął na Twoje zaangażowanie w pracę z młodzieżą?



Źródło: opracowanie własne.

Jaki jest wpływ projektów
na organizacje
i społeczność lokalną?



- ⌋ Pozytywnie oceniono współpracę z zagranicznymi partnerami projektowymi, jednak do ich pozyskiwania najczęściej wykorzystywano kontakty własne i wcześniejsze doświadczenia w podobnych projektach, w mniejszym zakresie zaś narzędzia Komisji Europejskiej służące do budowania partnerstw.
- ⌋ Pozytywnie oceniono także spotkania przygotowawcze poprzedzające realizację projektów. Zdecydowana większość badanych uznała je za czynnik niezbędny w przygotowaniu działań wysokiej jakości.
- ⌋ Międzynarodowe projekty edukacyjne były z reguły dobrze przyjmowane w społecznościach, w których były prowadzone. Zdaniem koordynatorów przedstawiciele społeczności lokalnych są zainteresowani realizacją podobnych przedsięwzięć w przyszłości.
- ⌋ Projekty miały jednak ograniczony wpływ na bardziej przychylnie postrzeganie przez społeczności lokalne osób z mniejszymi szansami.

W ramach programu Erasmus+ o wsparcie mogą ubiegać się jedynie podmioty mające osobowość prawną. Tym samym każdy z koordynatorów projektów-uczestników badania pracował dla organizacji, w imieniu której realizował przedsięwzięcie Erasmus+, lub był jej członkiem. Beneficjentami programu są najczęściej organizacje pozarządowe oraz publiczne placówki zajmujące się pracą z młodzieżą, takie jak domy kultury czy biblioteki.

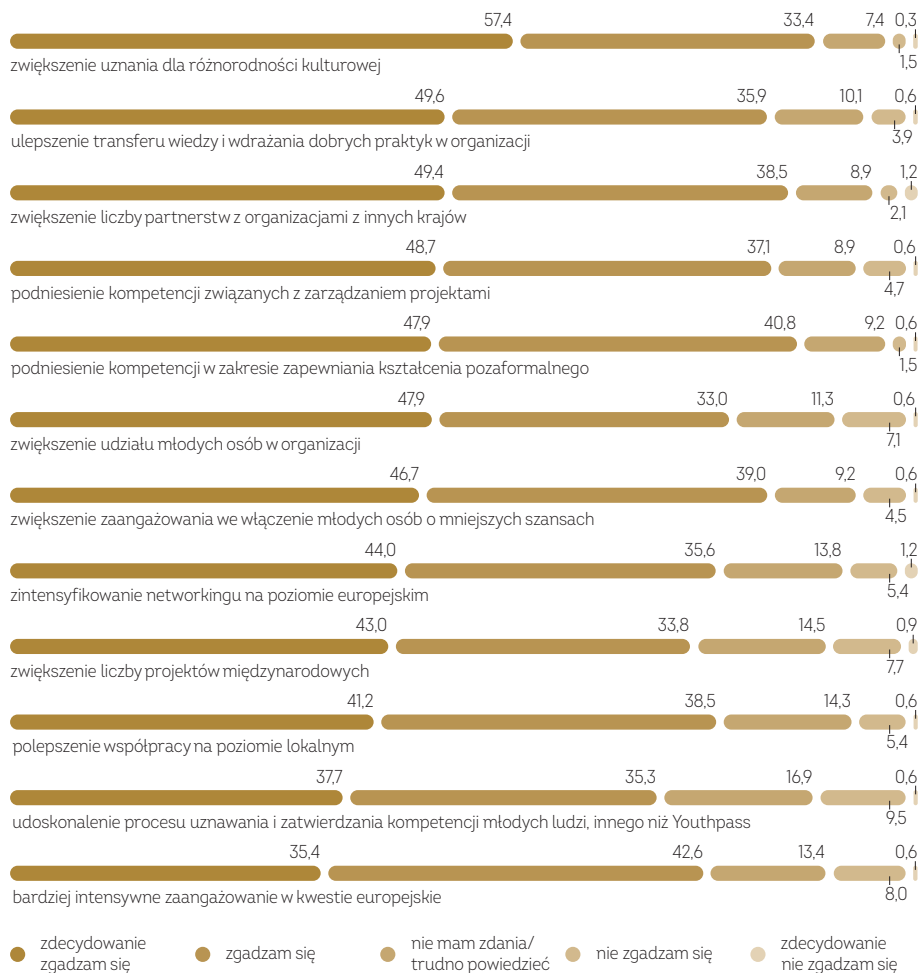
Koordynatorzy projektów zapytani o wpływ działań międzynarodowych finansowanych ze środków programu Erasmus+ na swoje organizacje najczęściej wskazywali na większe uznanie dla różnorodności kulturowej, lepszy transfer wiedzy oraz wdrażanie dobrych praktyk i liczniejsze partnerstwa z organizacjami z innych krajów. Badani wymieniali także podniesienie kompetencji pracowników organizacji, zarówno w zakresie zarządzania projektami, jak i zapewniania kształcenia pozaformalnego.

Zdaniem co dziesiątego ankietowanego projekt nie przyczynił się jednak do bardziej intensywnego zaangażowania organizacji w kwestie europejskie ani do lepszej współpracy na poziomie lokalnym. Przeciwnego zdania było, odpowiednio, 78% i 79,7% badanych. Odpowiedzi respondentów wskazują ponadto, że realizacja projektów ma umiarkowany wpływ na proces uznawania i zatwierdzania kompetencji młodych ludzi, inny niż wymagany w programie Erasmus+ certyfikat Youthpass.

Wykres 29.

Wpływ projektu na podmiot realizujący na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Projekt w Twojej instytucji/organizacji/grupie spowodował...



Źródło: opracowanie własne.

Koordynatorzy projektów wypowiadali się jednoznacznie pozytywnie na temat przygotowania swych projektów od strony organizacyjnej. Trzy czwarte z nich przyznało ponadto, że ich organizacja/grupa/instytucja współpracowała już wcześniej z podmiotami, z którymi realizowała projekt, o który pytaliśmy w badaniu. Negatywnie oceniono natomiast narzędzia Komisji Europejskiej służące do wyszukiwania i pozyskiwania partnerów zagranicznych (np. OTLAS). Były one nieprzydatne dla 23,7% badanych, a prawie połowa nie była w stanie udzielić na to

pytanie odpowiedzi. Narzędzia te okazały się przydatne do znalezienia partnerów do realizacji międzynarodowych przedsięwzięć edukacyjnych jedynie dla 27,7% badanych.

Zgodnie z zasadami projektu Erasmus+ na etapie przygotowania koncepcji projektu beneficjenci mają możliwość zorganizowania spotkania przygotowawczego. Celem takich spotkań jest zapewnienie działań wysokiej jakości dzięki ustaleniom administracyjnym, budowaniu zaufania i zrozumienia oraz tworzeniu solidnych partnerstw między zaangażowanymi organizacjami i osobami. Wizyty przygotowawcze odbywają się w kraju jednej z organizacji przed rozpoczęciem działania. Prawie 68% badanych stwierdziło także, że projekt był poprzedzony spotkaniem przygotowawczym z zagranicznymi partnerami. Osobiście w spotkaniu przygotowawczym wzięło udział 82,4% koordynatorów, a zdaniem aż 95,9% z nich było ono niezbędne do dobrego przygotowania projektu.



Wykres 30.

Ocena przygotowania projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

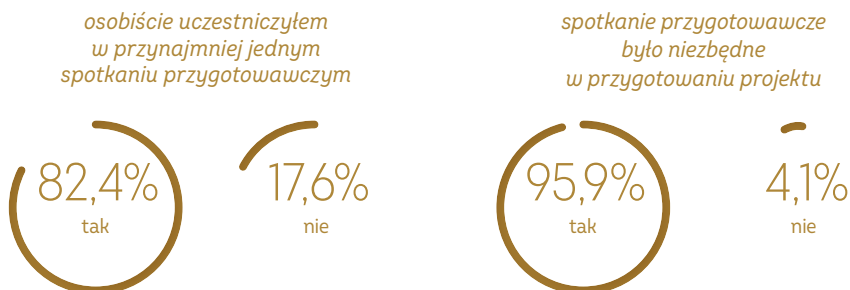
Czy zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami w odniesieniu do Twojej organizacji/grupy/instytucji?



Źródło: opracowanie własne.

Wykres 31.

Uczestnictwo w spotkaniu przygotowawczym na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów (N=384)

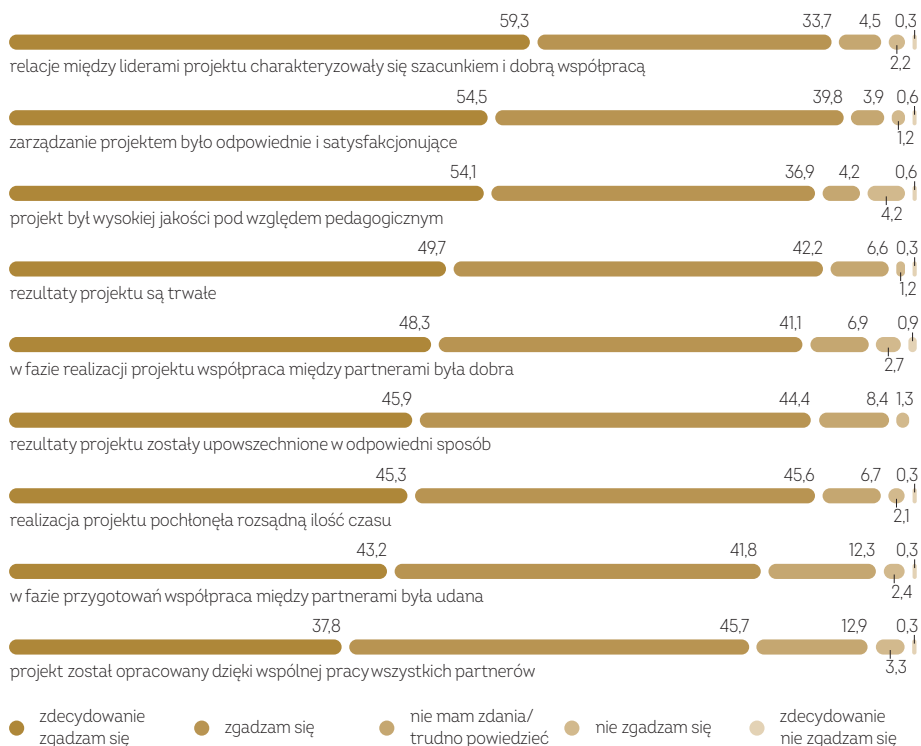


Źródło: opracowanie własne.

Wykres 32.

Ocena realizacji projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Czy zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami w odniesieniu do Twojej instytucji/organizacji/grupy?



Źródło: opracowanie własne.

Koordynatorzy projektu byli zadowoleni zarówno ze współpracy partnerskiej, jak i z rezultatów projektów. 93% z nich zgodziło się ze stwierdzeniem, że relacje między liderami projektu odznaczały się szacunkiem i przebiegały w dobrej atmosferze, a zdaniem aż 94,3% badanych zarządzanie projektem było odpowiednie i satysfakcjonujące. Dla prawie 90% koordynatorów współpraca partnerska podczas realizacji projektu przebiegała poprawnie, niemal 85% z nich oceniło pozytywnie także współpracę podczas przygotowania projektu.

Jeśli chodzi o rezultaty działań, to dla 91% badanych odznaczały się one wysoką jakością pod względem pedagogicznym, a niemal 92% uznało je za trwałe. Ankietowani byli także usatysfakcjonowani upowszechnianiem rezultatów działań – ponad 90% z nich stwierdziło, że odbyło się to w odpowiedni sposób.

Odpowiedzi koordynatorów projektu dotyczące wpływu działań na społeczność lokalną były bardzo spolaryzowane (zob. Wykresy 33 i 34). Spośród wszystkich pytań w kwestionariuszu to właśnie w tym zanotowano największy odsetek odpowiedzi „nie mam zdania/trudno powiedzieć”.

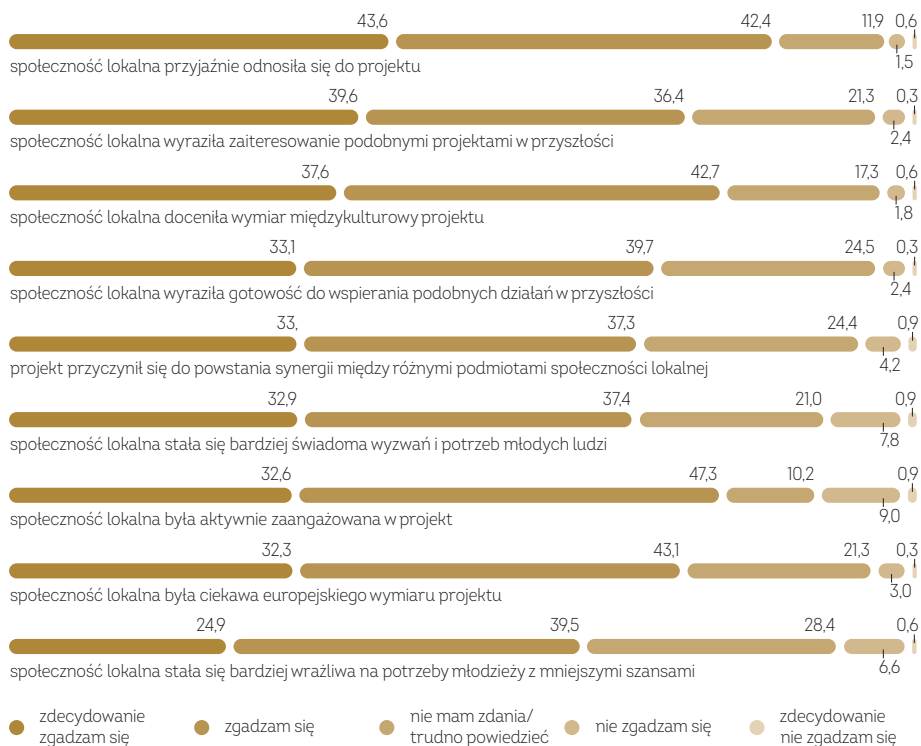
Zdaniem 86% badanych społeczność lokalna przyjaźnie odnosiła się do projektu. Przeciwnego zdania było jedynie 2,1%, ale aż 11,9% nie było w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Mimo że zdaniem niemal 76% badanych społeczność lokalna wyraziła zainteresowanie podobnymi projektami w przyszłości, to aż 21,3% koordynatorów projektów nie umiało jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Podobnie rzecz miała się z gotowością do wspierania takich działań w przyszłości – prawie jedna czwarta koordynatorów miała trudności z odpowiedzią na to pytanie, mimo że – zdaniem prawie 80% ankietowanych – społeczność lokalna brała aktywny udział w działaniach projektowych (zob. Wykres 33).

Projekt miał także ograniczony wpływ na postrzeganie osób z mniejszymi szansami przez społeczność lokalną. W opinii 64,4% badanych społeczność stała się bardziej wrażliwa na ich potrzeby, przeciwnego zdania było 7,2%, a aż 28,4% nie umiało udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Podobnie było w kwestii świadomości społeczności lokalnej dotyczącej potrzeb młodych ludzi: zdaniem 70,3% ankietowanych społeczność lokalna stała się bardziej świadoma potrzeb młodzieży, jednak 8,7% było odmiennego zdania, a aż 21% nie miało na ten temat opinii.

Wykres 33.

Wpływ projektu na społeczność lokalną na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów, dane w % (N=384)

Jakie skutki wywarł projekt na społeczność lokalną, w której był realizowany?

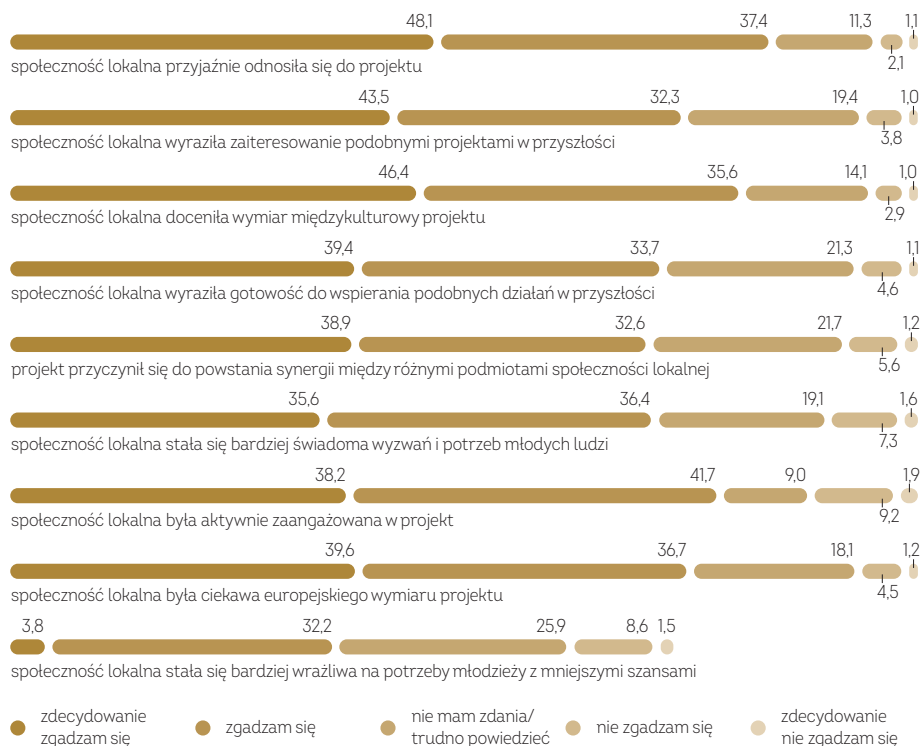


Źródło: opracowanie własne.



Wykres 34.

Wpływ projektu na społeczność lokalną na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów, dane w % (N=4544)
Jakie skutki wywarł projekt na społeczność lokalną, w której był realizowany?



Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie



- 1) Badani koordynatorzy projektów to w większości kobiety w wieku średnio 34 lat, mające wykształcenie wyższe i ok. 10 lat doświadczenia zawodowego.
- 2) Koordynatorzy, którzy wzięli udział w badaniu, w większości zajmowali się projektami na zasadzie wolontariatu i nie pobierali z tego tytułu wynagrodzenia.
- 3) Rodzaj zatrudnienia w projektach był silnie skorelowany z wiekiem badanych – młodszy koordynatorzy częściej pracowali w nich na zasadzie wolontariatu, starsi zaś jako etatowi pracownicy organizacji realizującej projekt.
- 4) Zdecydowana większość badanych łączyła w projektach funkcje edukacyjne i organizacyjne, co oznacza, że koordynatorzy projektów muszą być osobami wszechstronnymi, są zobowiązane nie tylko prowadzić projekty od strony merytorycznej, lecz także organizują je od strony technicznej.
- 5) Przeważająca większość respondentów uczestniczyła w co najmniej dziewięciu projektach finansowanych w ramach unijnych programów edukacyjnych, zarówno w roli uczestników, jak i koordynatorów działań. Pokazuje to, że sektor pracy z młodzieżą korzystający z funduszy unijnych profesjonalizuje się i dla wielu koordynatorów ich praca projektowa staje się zajęciem stałym.
- 6) Koordynatorzy projektów, którzy wzięli udział w badaniu, o możliwości realizacji projektu w ramach programu Erasmus+ Młodzież najczęściej dowiadywali się kanałami niezwiązanymi z Komisją Europejską czy z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji – polską Narodową Agencją Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności: 36,7% wskazało w tym zakresie organizację młodzieżową, a 28,1% przyjaciół lub znajomych.
- 7) Najczęściej podejmowanym tematem projektów była różnorodność kulturowa, najrzadziej zaś krajowa i europejska polityka młodzieżowa, polityka i struktury Unii Europejskiej oraz praca i rozwój zawodowy. Można zatem stwierdzić, że projekty skupiały się na kwestiach wartości i pomijały tematy nacechowane politycznie.
- 8) Zdaniem większości badanych koordynatorów prowadzone przez nich projekty spełniły prawie wszystkie cele programu Erasmus+ Młodzież odnoszące się do wartości, takich jak: promowanie wśród młodych ludzi szacunku i różnorodności kulturowej, rozwijanie solidarności, wzmacnianie dialogu międzykulturowego oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i nietolerancji.
- 9) Najczęściej odnotowanym przez koordynatorów rezultatem projektów było to, że młodzież bardziej docenia różnorodność międzykulturową. Ponadto dzięki uczestnictwu w działaniach projektowych uczestnicy projektów stali się bardziej pewni siebie i mają większą świadomość swoich mocnych i słabych stron.
- 10) Uczestnicy projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+ Młodzież rozwinęli także różne umiejętności społeczne, takie jak umiejętność pracy w (wielojęzycznej) grupie czy utrzymywanie dobrych relacji z osobami pochodzącymi z innego kręgu kulturowego.

- 11 Realizacja projektów wpływała najczęściej na umiejętności koordynatorów związane z uczeniem się międzykulturowym i kompetencjami miękkimi. Równie często jednak respondenci deklarowali wzrost swoich umiejętności w zakresie zarządzania projektami, samodzielnego planowania i realizacji działań czy znajomości języków obcych. Badani nauczyli się ponadto lepiej radzić sobie z nieoczekiwanymi sytuacjami, które mogą wydarzyć się podczas projektu międzynarodowego, oraz lepiej przygotowywać i realizować tego typu działania. Dzięki realizacji projektów zdecydowana większość ich koordynatorów nawiązała także kontakty w innych pracownikami młodzieżowymi z zagranicy, z którymi planują realizację podobnych przedsięwzięć w przyszłości. Wyniki pokazują zatem, że osoby pracujące w sektorze pracy z młodzieżą nabywają kompetencji zawodowych, które mogą wykorzystywać w realizacji kolejnych przedsięwzięć.
- 12 Uczestnictwo w projektach miało wpływ nie tylko na rozwój kompetencji i umiejętności koordynatorów, lecz także na ich postawy i zachowania. Zdecydowana większość z nich przyznała, że po realizacji projektu w większym stopniu niż wcześniej uczestniczy w życiu demokratycznym i politycznym. Zmiana postaw obserwowana była najczęściej wśród najmłodszych koordynatorów: częściej niż starsi deklarowali, że mają aktywny wkład w ochronę środowiska oraz że angażują się w działania przeciwko dyskryminacji, ksenofobii, nietolerancji i rasizmowi. Częściej też angażują się w życie demokratyczne i polityczne oraz w działalność obywatelską. Starsi koordynatorzy z kolei zdecydowanie częściej byli na bieżąco z aktualnymi informacjami dotyczącymi kwestii europejskich.
- 13 Starsi koordynatorzy projektów, bardziej niż ich młodszy koledzy, stali się świadomi możliwości w zakresie potencjalnych ścieżek kariery oraz swoich celów i aspiracji zawodowych. Mimo to, to właśnie młodszy koordynatorzy częściej niż starsi uważają, że ich szanse na rynku pracy wzrosły.
Respondenci wskazywali najczęściej, że kompetencje pracowników ich organizacji wzrosły dzięki realizacji projektów finansowanych ze środków programu Erasmus+ Młodzież.
- 15 Pozytywnie oceniono też współpracę z zagranicznymi partnerami projektów, jednak do ich pozyskiwania najczęściej wykorzystywano kontakty własne i wcześniejsze doświadczenia, w mniejszym zakresie zaś narzędzia Komisji Europejskiej.
- 16 Pozytywnie oceniono także spotkania przygotowawcze poprzedzające realizację projektów. Zdecydowana większość badanych uznała je za czynnik niezbędny w przygotowaniu wysokiej jakości działań projektowych.
- 17 Międzynarodowe projekty edukacyjne były z reguły dobrze przyjmowane w społecznościach, w których były prowadzone. Zdaniem koordynatorów przedstawiciele społeczności lokalnych są zainteresowani realizacją podobnych przedsięwzięć w przyszłości.
- 18 Projekty miały jednak ograniczony wpływ na bardziej przychylne postrzeganie przez społeczność lokalną osób z mniejszymi szansami.

Spis tabel i wykresów

- Tabela 1.** Charakter zaangażowania w projekt w podziale na płeć na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Tabela 2.** Charakter zaangażowania w projekt w podziale na płeć i średni wiek na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Tabela 3.** Charakter zaangażowania w projekt w podziale na typ projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Tabela 4.** Stosunek: rola w projekcie – średni wiek, na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Tabela 5.** Wykształcenie koordynatorów projektów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Tabela 6.** Charakterystyka próby w podziale na typ projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Tabela 7.** Wpływ projektu na postawy koordynatorów w podziale na grupy wiekowe na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Tabela 8.** Wpływ projektu na koordynatorów w podziale na grupy wiekowe na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
-
- Wykres 1.** Opis próby w podziale na typ projektu i płeć na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 2.** Charakter zaangażowania w projekt na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 3.** Charakter zaangażowania w projekt w podziale na płeć na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 4.** Rola w projekcie na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów
- Wykres 5.** Rola w projekcie na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów
- Wykres 6.** Czas zaangażowania w projekt na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 7.** Wcześniejsze doświadczenie w projektach na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów
- Wykres 8.** Wcześniejsze doświadczenie w projektach na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów

- Wykres 9.** Tematyka projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 10.** Spełnienie priorytetów Erasmus+ na podstawie odpowiedzi polskich i zagranicznych koordynatorów projektów
- Wykres 11.** Spełnienie priorytetów Erasmus+ na podstawie odpowiedzi polskich i zagranicznych koordynatorów projektów
- Wykres 12.** Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów
- Wykres 13.** Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów
- Wykres 14.** Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów
- Wykres 15.** Wpływ projektu na uczestników na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów
- Wykres 16.** Udział osób z mniejszymi szansami na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 17.** Uczestnicy z mniejszymi szansami w podziale na rodzaj ograniczeń na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 18.** Ocena procedur administracyjnych na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów
- Wykres 19.** Ocena procedur administracyjnych na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów
- Wykres 20.** Uzyskiwanie certyfikatu Youthpass przez uczestników projektów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 21.** Uzyskiwanie informacji o programie Erasmus+ na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 22.** Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów
- Wykres 23.** Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów
- Wykres 24.** Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów
- Wykres 25.** Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 26.** Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 27.** Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów

- Wykres 28.** Wpływ projektu na koordynatorów na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 29.** Wpływ projektu na podmiot realizujący na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 30.** Ocena przygotowania projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 31.** Uczestnictwo w spotkaniu przygotowawczym na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 32.** Ocena realizacji projektu na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów
- Wykres 33.** Wpływ projektu na społeczność lokalną na podstawie odpowiedzi polskich koordynatorów projektów
- Wykres 34.** Wpływ projektu na społeczność lokalną na podstawie odpowiedzi zagranicznych koordynatorów projektów

W raporcie przedstawiono wyniki międzynarodowego badania przeprowadzonego przez 33 narodowe agencje programu Erasmus+ w ramach sieci badawczej Research-based analysis and monitoring of Erasmus+: Youth (RAY). Badanie to dotyczyło projektów edukacyjnych realizowanych w sektorze Młodzież programu Erasmus+ i miało na celu przeanalizowanie opinii koordynatorów projektów młodzieżowych na temat inicjatyw finansowanych ze środków E+ Młodzież, a także poznanie ich oceny odnośnie do wpływu tych działań na ich uczestników, organizacje młodzieżowe, społeczności lokalne oraz na ich samych. W publikacji zebrano wyniki badania dla polskich koordynatorów projektów, a tam, gdzie było to konieczne – zaprezentowano je na tle wyników badania międzynarodowego.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji działa od 1993 roku. Obecnie pełni funkcję Narodowej Agencji Programu Erasmus+ oraz Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2021–2027. Równolegle realizuje europejskie inicjatywy informacyjno-edukacyjne: eTwinning, Eurodesk Polska, Eurydice, Europass, EVET i EPALE. Wspiera również współpracę z krajami Europy Środkowo-Wschodniej przez Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży, Polsko-Ukraińską Radę Wymiany Młodzieży oraz Centrum Współpracy SALTO z Krajami Europy Wschodniej i Kaukazu. Od 2014 roku FRSE uczestniczy we wdrażaniu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).